

EDUSTAJISTON HYVÄKSYMÄ 26.11.2024

HELSINGIN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNNAN LINJAPAPERI

Sisällys

HELSINGIN YLIOPISTON YLIOPPILASKUNNAN LINJAPAPERI.....	
I JOHDANTO	1
II YLIOPPILASKUNTA	1
JÄRJESTÖTOIMINTA	1
HYYn piiriin hyväksyttävät järjestöt	1
Yleiset toiminta-avustusten jakoa ohjaavat periaatteet.....	1
Yleiset järjestötilojen jakoa ohjaavat periaatteet	2
Yhteydenpito järjestöjen kanssa.....	2
Järjestövaliokunnan toiminta ja rooli.....	2
Järjestöille järjestettävät koulutukset.....	3
VAPAAEHTOISTOIMINTA.....	3
Vapaaehtoistoiminta ylioppilaskunnassa.....	3
Vapaaehtoisuuden arvostus	3
KULTTUURI JA TAPAHTUMAT	4
Ylioppilaskunta kulttuurin tuottajana.....	4
Ylioppilaskunta kulttuurin puolestapuhujana.....	4
III EDUNVALVONTA	5
HELSINGIN YLIOPISTO	5
Vaikutusmahdollisuudet yliopistolla ja yliopistodemokratia	5
Helsingin yliopiston rakenne ja kieli	6
Yhdenvertaisuus ja kestävyys yliopistolla	6
Koulutus ja opiskelu yliopistolla	7
Työelämä	10
Opiskelijan palvelut.....	11
KANSALLINEN KOULUTUSPOLITIikka.....	13
Koulutusjärjestelmän rakenne ja rahoitus.....	13
ASUMINEN JA KAUPUNKI	14
Asuminen	15
Hoas.....	16
Liikkuminen.....	18
Palvelut.....	19
Osallisuus ja demokratia	20
Kestävä kaupunki.....	20

TERVEYS JA HYVINVOINTI.....	21
YTHS:n onnistunut laajentuminen	21
YTHS ja opiskelukykyä tukevat palvelut.....	22
Hyvinvointi yliopistoyhteisössä	23
Opiskelijan hyvinvointia rakentamassa.....	23
TOIMEENTULO	24
Opiskelijan toimeentulo	25
Toimeentulo erilaisissa elämäntilanteissa	25
Kohti perustuloa	25
YHDENVERTAISUUS.....	26
Yhdenvertaisempi yhteiskunta.....	26
KESTÄVÄ KEHITYS.....	28
Ympäristökriisi	29
Taloudellisesti kestävä kehitys.....	30
Kehitysyhteistyö.....	30

1 I JOHDANTO

2 Linjapaperi ohjaa Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan (HYY) toimintaa ja määrittelee edunvalvonnan
3 kannalta merkittävät poliittiset linjat. Linjapaperin taustalla on ylioppilaskunnan strategia ja siinä
4 määritellyt arvomme. Arvojamme ovat sivistys, yhdenvertaisuus, avoimuus, rohkeus, ja kestävyys.
5 Linjapaperia päivitetään tarvittaessa edustajiston päätöksellä.

6 II YLIOPPILASKUNTA

7 JÄRJESTÖTOIMINTA

8 Ylioppilaskunnan tärkeimpiä tehtäviä ovat opiskelijan yhdistäminen ylioppilaskuntaan ja opiskelijayhteisön
9 omaehtoisen aktiivisuuden tukeminen. Ylioppilaskunnan jäsenillä on mahdollisuus toteuttaa itseään ja olla
10 aktiivisia yhteiskunnan jäseniä HYYn kautta, HYYn kannustuksella ja HYYssä.

11 HYYn piirissä toimivat järjestöt tekevät monipuolista ja arvokasta työtä jäsentensä hyväksi. Tunnustamme
12 järjestöjen tekemän työn merkityksen ja teemme järjestöjen kanssa yhteistyötä. Järjestöissä jäsenet voivat
13 harjoitella esimerkiksi sosiaalisia taitojaan ja työelämävalmiuksiaan, kehittää yhteiskunnallista osaamistaan
14 ja kasvaa ihmisinä. Meille on tärkeää, että jokainen opiskelija on osa yhteisöämme. Tarjoamme järjestöille
15 tarkoituksenmukaisia tiloja, tuemme järjestöjen toimintaa taloudellisesti ja tarjoamme järjestöille palveluja.

16 HYYN PIIRIIN HYVÄKSYTTÄVÄT JÄRJESTÖT

17 HYYn järjestökentän muodostavien yhteisöjen jäsenillä on jokin yhdistävä tekijä, kuten yhteinen
18 opiskeluala, kotiseutu tai kiinnostus samaan harrastukseen tai aatteeseen. Järjestöjen toiminta on kaikille
19 avointa. Ainoastaan ainejärjestön tai sellaiseen verrattavan järjestön kohdalla opiskeluala saa toimia
20 rajaavana tekijänä. Järjestön soveltuvuudesta HYYn piiriin määrätään tarkemmin säännöissä HYYn piirissä
21 toimivaksi järjestöksi. Järjestöiltä edellytetään yhdenvertaisuussuunnitelmamme noudattamista. HYYn
22 piirissä toimivilta järjestöiltä edellytetään demokraattiseen oikeusvaltioon sekä perus- ja ihmisoikeuksiin
23 sitoutumista.

24 – HYYn järjestökenttä on monipuolinen, avoin ja tuottaa HYYn arvojen mukaista toimintaa.

25 YLEISET TOIMINTA-AVUSTUSTEN JAKOA OHJAAVAT PERIAATTEET

26 HYYn hallituksen talousjohtokunta valmistelee järjestöjen toimittamien toiminta-asiakirjojen pohjalta
27 toiminta-avustusten jaon. Tavoitteenamme on mahdollistaa järjestöjen toimintaa ja kannustaa järjestöjä
28 monipuoliseen, laadukkaaseen, avoimeen, kehittyvään ja kestävään toimintaan.

29 Talousjohtokunta on veloitettu kuulemaan järjestövaliokuntaa toiminta-avustusjakoa koskevista
30 käytännön järjestelyistä vuosittain. Käytännön järjestelyjä ovat esimerkiksi yksityiskohtaisempien
31 jakoperusteiden valmistelu. Toiminta-avustusten jakoprosessi on läpinäkyvä järjestöille. Viestimme jaosta
32 laajasti ja annamme järjestöille rakentavaa palautetta toimitetuista hakemuksista.

- 33 – Toiminta-avustus mahdollistaa järjestöjen toimintaa ja kannustaa monipuoliseen, laadukkaaseen,
34 kestävään ja HYYn arvojen mukaiseen toimintaan.
35 – Talousjohtokunnan tehtävät ovat tarveperustaisia. Talousjohtokunnalla on itsellään mahdollisuus
36 vaikuttaa siihen, miten talousjohtokunta toteuttaa tehtäviään ja toimenkuvaansa.

37 YLEISET JÄRJESTÖTILOJEN JAKOA OHJAAVAT PERIAATTEET

38 HYYn hallituksen talousjohtokunta valmistelee ylioppilaskunnan järjestötilojen jaon. Talousjohtokunta
39 päättää tilajaon periaatteista. Ennen tilajakoprosessia järjestösektori tekee tilaselvityksen, missä
40 kartoitetaan tarvittavat tiedot nykyisistä järjestötiloista ja niiden käytöstä. Tilajaossa huomioidaan
41 toiminnan jatkuvuus.

42 Tilajaon perusteena toimivat järjestön toiminnan laajuus, tavoitavuus HYYn jäsenten keskuudessa, tilan
43 soveltuvuus järjestön toimintaan ja järjestön tarve HYYn tarjoamalle tilalle. Jos useampia järjestöjä
44 sijoitetaan samaan tilaan, huomioidaan järjestöjen edellytykset tilan yhteiselle käytölle. Tilajakoa
45 laadittaessa huomioidaan järjestöjen tiloistaan huolehtiminen, turvallisemman tilan periaatteiden
46 toteuttaminen ja mahdolliset käyttösääntöjen rikkomukset sekä muut todetut väärinkäytökset. Tilan
47 saamisen ja käytön jatkamisen edellytyksenä on tilan hakeminen. Hakuun liittyvistä asioista viestitään
48 käyttäen järjestöt tavoittavia viestintäkanavia.

- 49 – HYY tarjoaa järjestöilleen toimintaan sopivaa järjestötilaa.
50 – HYY huolehtii siitä, että sen tarjoamat tilat ovat esteettömiä kaikille.

51 YHTEYDENPITO JÄRJESTÖJEN KANSSA

52 HYYn yhteydenpito järjestöjen kanssa on selkeää, ajantasaista ja huomioi järjestökentän
53 monimuotoisuuden. Hallituksemme jäsenet pitävät yhteyttä oman sektorinsa kannalta olennaisiin
54 järjestötoimijoihin. Järjestöjä koskeva tieto palveluistamme ja toiminnastamme on saatavilla suomeksi,
55 ruotsiksi ja englanniksi. HYYn valiokunnat ja muut vapaaehtoiset auttavat hallitusta ja asiantuntijoita
56 yhteydenpidossa.

57 Ajantasaisen viestinnän lisäksi järjestöjen kouluttaminen on tärkeä osa yhteydenpitoa. Järjestöjen sujuvan
58 ja asianmukaisen toiminnan takaamiseksi koulutamme järjestötoimijoita. Seuraamme ja pyrimme
59 kehittämään aktiivisesti järjestöjen ja HYYn välisiä yhteydenpitokanavia.

- 60 – HYYn ja sen piirissä toimivien järjestöjen välinen yhteydenpito on toimivaa.
61 – HYY pitää aktiivisesti yhteyttä kaikkien järjestöjen kanssa, toimintakielestä riippumatta.

62 JÄRJESTÖVALIOKUNNAN TOIMINTA JA ROOLI

63 HYYn hallituksen järjestövaliokunta toimii keskustelukanavana HYYn ja järjestöjen välillä sekä parantaa ja
64 kehittää järjestöjen toimintaedellytyksiä. Järjestövaliokunta toimii yhdessä asiantuntijan, järjestöistä
65 vastaavan hallituksen jäsenen ja talousjohtokunnan kanssa.

66 Valiokunnan kokouksissa käsitellään ajankohtaisia järjestökenttäämme koskevia asioita ja suunnitellaan
67 järjestöille suunnattuja koulutuksia, muita tapahtumia ja muuta valiokunnan toimintaa. Kokoukset ovat
68 aina avoimia kaikille HYYn piirissä toimivien järjestöjen jäsenille.

69 Valiokunta järjestää yksin ja yhdessä muun järjestösektorin kanssa koulutuksia järjestötoimijoille.
70 Valiokunnan toiminta dokumentoidaan julkisesti saataville.

71 – HYYssä on toimiva ja järjestöjen toimintaedellytyksiä kehittävä järjestövaliokunta.

72 **JÄRJESTÖILLE JÄRJESTETTÄVÄT KOULUTUKSET**

73 Koulutusten järjestäminen on tärkeää, koska ne auttavat järjestöjä toiminnan ylläpitämisessä ja
74 kehittämisessä. Säännölliset koulutukset parantavat toimijoiden osaamista ja siten myös hyvinvointia ja
75 jaksamista. Koulutuksissa järjestötoimijat pääsevät kohtaamaan toisiaan ja jakamaan niin näkemyksiään
76 kuin käytänteitäänkin. Koulutuksilla pystymme myös tukemaan HYYn arvojen mukaista toimintaa
77 tukemissamme järjestöissä.

- 78 – HYY tarjoaa koulutuksia järjestötoimijoille.
- 79 – Monikielisyyden lisäämistä koulutuksissa edistetään yhteistyössä muiden ylioppilaskuntien kanssa,
80 jotta koulutukset ovat mahdollisimman saavutettavia HYY:n jäsenille.
- 81 – Koulutusten saatavuutta parannetaan hyödyntämällä alustoja, joilta tallennukseen sopivat koulutukset
82 ovat saatavilla myös jälkikäteen.
- 83 – Koulutustilaisuuksien lisäksi järjestöille tuotetaan sähköisiä koulutusmateriaaleja, jotka ovat aina
84 saatavilla.

85 **VAPAAEHTOISTOIMINTA**

86 Vapaaehtoistoimintamme toteuttaa ylioppilaskunnan lakisääteisiä tehtäviä tukemalla jäsenten osallisuutta
87 ja vaikutusmahdollisuuksia yliopistoyhteisössä ja yhteiskunnassa. Vapaaehtoistoiminta näkyy toimintamme
88 moninaisuutena ja yhdenvertaisuuden lisääntymisenä.

89 **VAPAAEHTOISTOIMINTA YLIOPPILASKUNNASSA**

90 Vapaaehtoistoimintamme tavoitteena on olla aidosti motivoivaa, vaikuttavaa, innostavaa ja monipuolista.
91 Vapaaehtoistoiminnassa jäsenillämme on mahdollisuus kehittyä, oppia uutta ja toimia yhteisen tavoitteen
92 eteen. Vapaaehtoistoiminta on palkitsevaa, hyvinvointia tukevaa ja yhteisössä tunnistettua.

93 Mahdollistamme jäsenistöä kumpuavaa ja vapaaehtoisten ehdoilla toteutettavaa vapaaehtoistoimintaa.
94 Kaikkien HYYn jäsenten on mahdollista osallistua vapaaehtoistoimintaan. Vapaaehtoistoimintaa
95 tarjottaessa ja järjestettäessä huomioidaan opiskelijoiden erilaiset taustat ja mahdollisuudet esimerkiksi
96 kielen suhteen.

- 97 – Vapaaehtoistoiminta ei kuormita vapaaehtoisia liikaa.
- 98 – Vapaaehtoistoimintaa tuetaan laadukkaalla koulutustoiminnalla.
- 99 – Vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä hyödynnetään säännöllisesti kerättävää palautetta.
- 100 – Vapaaehtoistoiminnassa ja siitä viestittäessä huomioidaan viestinnän riittävä määrä ja selkeys.
- 101 – Jäsenille tarjotaan tukea käynnistää omia vapaaehtoistoiminnan hankkeita.

102 **VAPAAEHTOISUUDEN ARVOSTUS**

103 Vapaaehtoiset rakentavat sekä yliopisto- että ylioppilaskuntayhteisöä, edistävät opiskelijoiden osallisuutta
104 ja tukevat yhteenkuuluvuutta näissä yhteisöissä. Vapaaehtoisten tekemä korvaamaton työ yliopiston ja

105 ylioppilaskunnan yhteisöllisyyden eteen tulee tunnustaa laajemmin. Myös opiskelijaedustajat ja järjestöjen
106 edunvalvojat ovat vapaaehtoisia, jotka tekevät korvaamatonta työtä opintojen kehittämisen eteen.

- 107 – Vapaaehtoistoiminnasta saa tunnustusta. HYYn piirissä toimivat vapaaehtoiset saavat työstään
108 vapaaehtoistodistukset.
- 109 – Vapaaehtoistoiminnasta saatavat työelämätaidot tulee nähdä merkittävämpänä osana opintoja.
110 Työelämätaidojen merkitystä voidaan lisätä esimerkiksi kasvattamalla siitä saatavien opintopisteiden
111 määrää, hyväksilukemalla vapaaehtoistoiminta laajemmin osaksi työelämäopintoja ja mahdollistamalla
112 vapaaehtoistoiminnan lukeutuminen osaksi kursseja.
- 113 – Henkilökunnan ja opiskelijoiden rooleja on selkeytettävä edunvalvontatyössä. Opiskelija ei voi tehdä
114 sellaista työtä ilmaiseksi vapaaehtoisuuden nojalla, josta henkilökunta saa palkkaa.

115 **KULTTUURI JA TAPAHTUMAT**

116 HYYn omilla kulttuuritapahtumilla luodaan ylioppilaskunnan yhteistä identiteettiä ja samalla tehdään
117 toimintaamme näkyväksi jäsenistölle ja ylioppilaskunnan ulkopuolelle. Tapahtumissamme huomioidaan
118 jäsenistömme moninaisuus ja kolmikielisyys. Tapahtumien luonteesta riippuen tapahtumia voidaan tuottaa
119 erilaisten yhteistyötahojen kanssa.

120 **YLIOPPILASKUNTA KULTTUURIN TUOTTAJANA**

121 Kulttuuritapahtumamme tuovat ylioppilaskuntaa lähemmäs jäseniämme. Kulttuuri- ja
122 tapahtumatoiminnassamme lähtökohtina ovat avoimuus, monimuotoisuus ja yhteisöllisyyden luominen.
123 Osana tapahtumasektoria toimii HYYn tapahtumista ja kulttuuritoiminnasta vastaava valiokunta, joka
124 osallistuu tapahtumiemme tuotantoon suunnitteluvaiheesta alkaen.

- 125 – HYYn tapahtumia järjestetään kaikilla kampuksilla ja tapahtumat osallistavat kaikkia halukkaita
126 opiskelijoita ja järjestöjä.
- 127 – HYYn tapahtumat ovat saavutettavissa mahdollisimman suurelle osalle jäsenistöä esimerkiksi olemalla
128 mahdollisimman edullisia ja esteettömiä.
- 129 – Tapahtumissa tuodaan esiin järjestöjen monipuolista toimintaa ja annetaan järjestöille mahdollisuuksia
130 tuottaa sisältöä HYYn tapahtumiin.
- 131 – Valiokunnan kautta kaikki HYYn jäsenet voivat osallistua HYYn tapahtumien tuottamiseen.
- 132 – Valiokuntaa kannustetaan tuottamaan aktiivisesti omia tapahtumia.

133 **YLIOPPILASKUNTA KULTTUURIN PUOLESTAPUHUJANA**

134 Helsingin yliopiston opiskelijoilla on omaleimainen opiskelijakulttuuri juhlineen, tapoineen ja
135 perinteineen. Pidämme opiskelijakulttuuria elävänä ja uudistamme ja säilytämme sitä. Perinteet eivät ole
136 itseisarvo, mutta niitä uudistettaessa huomioimme jäsenistön ja järjestöjen siteet perinteisiin. Uudistukset
137 ovat tarkoituksenmukaisia. HYYn ja piirissämme toimivien järjestöjen kulttuuritoiminta täydentävät
138 toisiaan, luovat yhteistä ylioppilaskulttuuria ja tarjoavat jäsenistölle mahdollisuuksia sekä kuluttaa että
139 tuottaa kulttuuria.

- 140 – HYY huolehtii omistamistaan kulttuurihistoriallisesti ja kansallisesti merkittävistä rakennuksista ja
141 taideteoksista.

142

III EDUNVALVONTA

143

HELSINGIN YLIOPISTO

144

145

146

147

148

Helsingin yliopiston tulee olla monitieteinen sivistysyliopisto, jonka kasvatus- ja sivistystehtävä on tärkeä osa yhteiskuntaa ja jossa yliopistoyhteisö ja yliopistodemokratia ovat merkittävässä asemassa. Yliopisto saavuttaa tavoitteensa parhaiten tarjoamalla laadukasta opetusta ja opiskelijoille mahdollisuuksia luoda omannäköisiä opintopolkuja sekä sallimalla joustavia vaihtoehtoja niin kurssien suorittamisessa kuin opintosuunnan tai -alan vaihtamisessakin.

149

150

151

152

153

154

155

Helsingin yliopisto on tärkein yksittäinen sidosryhmämme ja samalla toimimme osana yliopistoyhteisöä opiskelijoiden edustajana. Linjamme pohjautuvatkin opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen, rohkeaan päätöksentekoon, yliopistodemokratian kunnioittamiseen, toimiviin ja monipuolisiin opiskelijavalintatapoihin, akateemisen vapauden maksimointiin, laadukkaaseen opetukseen ja opiskelukykyä tukevaan opetuksen järjestelyyn. Opintojen etenemisessä kannustus toimii paremmin kuin rankaiseminen. Tuki- ja neuvontapalvelut ovat välttämätön osa opiskelua, ja palvelut täytyy tarjota vähintään suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

156

VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET YLIOPISTOLLA JA YLIOPISTODEMOKRATIA

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

- Yliopiston päätöksenteossa noudatetaan tasakolmikantaperiaatetta, jonka mukaan päätöksentekoelementeissä ovat tasavertaisesti edustettuina i) yliopiston professorit, ii) opetus- ja tutkimushenkilöstö ja muu henkilöstö sekä iii) opiskelijat. Edustus kaikista kolmesta ryhmästä on samansuuruinen.
- Yliopiston rakennusomaisuuden hallinnointi tuodaan kolmikantaisen päätöksenteon piiriin ja kampusyhteisöille taataan aito mahdollisuus vaikuttaa käyttämiinsä tiloihin.
- Yliopisto on demokraattinen yhteisö, jossa kolmikanta ja yliopistodemokratia toteutuvat aidosti. Jokaisella yhteisön jäsenellä on aito mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa yliopiston päätöksentekoon.
- Kolmikantaisissa päätöksentekoelementeissä opiskelijoilla on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin elinten muilla jäsenillä. Kolmikantaisten päätöksentekoelementtien jäsenten on voitava osallistua päätösten valmisteluun mahdollisuuksien mukaan.
- Väitöskirjatutkijat eli niin sanotut jatko-opiskelijat pystyvät osallistumaan yliopistolla tehtävien päätösten valmisteluun ja päätöksentekoon muun yliopistoyhteisön tavoin riippumatta siitä, tapahtuuko tutkinnon suorittaminen apurahalla, työsuhteessa tai muulla tavalla. HYY ja yliopisto kiinnittävät erityistä huomiota väitöskirjatutkijoiden mahdollisuuksiin osallistua päätöksentekoon.
- Yliopisto maksaa opiskelijoille rahallista korvausta koulutusohjelmien johtoryhmissä, tiedekuntaneuvostoissa, yliopistokollegiossa ja yliopiston hallituksessa toimimisesta. Lisäksi muissa opiskelijaedustajapaikoissa toimimisesta maksetaan tarkoituksenmukainen rahallinen korvaus.
- Yliopiston hallituksen ulkopuolisten jäsenten, rehtoraatin ja dekanaattien valinta tehdään mahdollisimman läpinäkyvästi ja yliopistoyhteisöä osallistaen. Yliopistoyhteisöllä, tiedekuntaneuvostoilla ja yliopistokollegiolla on aito mahdollisuus valita tiedekuntien ja yliopiston johto.
- Yliopistokollegion äänestyksissä käytettävä kannanottopakko poistetaan.
- Poistetaan aktiivisen osallistumisen esteet kansainvälisiltä opiskelijoilta ja henkilöiltä, joiden äidinkieli ei ole suomi tai joiden suomen kielen taito ei ole äidinkielen kielenkäyttäjän tasolla.

- 182 – Yliopisto kehittää kielellistä saavutettavuutta hallintoelimissä huomioiden kolmikielisyyden. Erityistä
183 huomiota kiinnitetään esityslistojen ja pöytäkirjojen kääntämiseen sekä keskusteluun osallistumiseen
184 kokouksissa.
185 – Kokoukset ovat esteettömiä kaikille ja etänä osallistuminen on edelleen mahdollista.

186 HELSINGIN YLIOPISTON RAKENNE JA KIELI

- 187 – Yliopiston tulee säilyä vähintään kaksikielisenä. Yliopistolla on valtakunnallisia vastuutehtäviä
188 ruotsinkielisen tutkintokoulutuksen järjestämisessä ja siten myös tärkeä rooli kieltä ylläpitävänä ja
189 kehittävänä instituutina.
190 – Helsingin yliopiston urapolut ovat saavutettavia yliopistoyhteisön kansainvälisille jäsenille ja jäsenille,
191 jotka eivät puhu kotimaisia kieliä äidinkielen tasoisesti.
192 – Yliopisto tuottaa jatkossakin suomen- ja ruotsinkielistä tiedettä ja ylläpitää suomen ja ruotsin kielten
193 asemaa tieteen kielinä.
194 – Yliopisto ylläpitää ja parantaa nykyisiä kaksikielisen tutkinnon suorittamismahdollisuuksia ja kartoittaa
195 kaksikielisen tutkinnon suorittamismahdollisuuden laajentamista myös muihin koulutusohjelmiin.
196 – Ruotsinkielisiä opetusvirkoja on riittävästi.
197 – Tenttikysymykset on pyydettyä saatava hyvällä ruotsin kielellä. Tenttejä arvosteltaessa arvostelu
198 perustuu siihen kieleen, millä kysymykset ovat tentissä kirjoitettu.
199 – Suomen- tai ruotsinkielisen opiskelijan oikeus kirjoittaa lopputyönsä äidinkielellään on varmistettava
200 muissa kuin englanninkielisissä koulutusohjelmissä ja kielialoilla.
201 – Yliopiston ei tule ulkoistaa tutkintoon johtavaa opetusta toisille korkeakouluille, paitsi sellaisissa
202 tilanteissa, joissa korvattavien opintojakson osaamistavoitteiden voidaan katsoa toteutuvan
203 täysimääräisesti toisen korkeakoulun opintojaksolla.
204 – Pienten tieteenalojen, koulutusohjelmien ja tutkimusryhmien toiminta-, henkilöstö- ja tukiresurssien
205 täytyy pysyä samoina isompiin yksiköihin siirryttäessä, henkilöstön eläköityessä tai muussa vastaavassa
206 tilanteessa. Helsingin yliopisto varmistaa myös pienimpien alojensa laadukkaan tutkimuksen ja
207 opetuksen säilymisen ja tulevaisuuden.

208 YHDENVERTAISUUS JA KESTÄVYYS YLIOPISTOLLA

- 209 – Kiusaamista, häirintää ja epäasiallista käytöstä ehkäistään ja siihen puututaan tehokkaasti
210 yliopistoyhteisössä. Yliopisto antaa koulutusta, miten kyseisissä tilanteissa tulee toimia. Yliopistolla on
211 selkeät ja saavutettavat ohjeet siitä, miten toimia, jos joutuu kiusaamisen tai häirinnän uhriksi tai
212 haluaa puuttua tilanteeseen.
213 – Yliopiston yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanoa tehostetaan ja valvotaan kaikissa yliopiston
214 yksiköissä. Opiskelijoita osallistetaan yhdenvertaisuussuunnitelman tekoon.
215 – Yliopisto palkkaa kokopäiväisen vammaisasiantuntijan, joka parantaa saavutettavuutta ja auttaa
216 vastaamaan opiskelijoiden erityistarpeisiin. Opiskelijoiden auttamisessa etusijalla on saavutettavuus,
217 jota varten perustetaan erillinen erityistoimisto. Erillisen erityistoimiston perustaminen auttamaan
218 opiskelijoita saavutettavuus on etusijalla.
219 – Yliopiston kaikki opetustilat ovat esteettömiä kaikille ja kaikki sen sähköiset järjestelmät ovat kaikkien
220 käytettävissä kaikkina aikoina.
221 – Opiskelijalla on oikeus ilmoittaa saavutettavuus- ja tukitarpeistaan omissa tiedoissaan. Jos opiskelija
222 niin päättää, nämä tiedot lähetetään automaattisesti kaikille hänen opettajilleen, kun opiskelija
223 ilmoittautuu kursseille. Vaihtoehtoisesti opiskelija voi lähettää tiedon kurssin alkamisen jälkeen
224 vähintään 10 päivää ennen koetta tai palautuspäivää.
225 – Yliopisto on hiilineutraali vuonna 2030.

- 226 – Yliopisto toimii ekologisesti kestävästi ja tekee ilmastomyönteisiä ratkaisuja.
- 227 – Yliopisto tarjoaa mahdollisuuksia tehdä tieteidenvälistä yhteistyötä, sillä ympäristöongelmat vaativat
- 228 kaikkien tieteenalojen osaamista. Opiskelijoille on tarjolla kursseja ja mahdollisuuksia kehittää
- 229 monitieteistä kestävyysosaamistaan.
- 230 – Yliopisto noudattaa sijoituksissaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita.
- 231 – Yliopisto käyttää tiloissaan vain kestävästi tuotettua sähköä.
- 232 – Yliopisto karsii turhaa lentämistä ja kannustaa maata pitkin matkustamiseen aina, kun se on
- 233 mahdollista.
- 234 – Yliopiston tilat ovat mahdollisimman energiatehokkaita.

235 **KOULUTUS JA OPISKELU YLIOPISTOLLA**

236 Koulutuksen tulee olla saavutettavaa, joustavaa ja laadukasta. Opiskelijavalinnan lähtökohtina ovat
 237 saavutettavuus, soveltuvuuden mittaaminen ja koulutusohjelmien tai yliopiston oma harkinta. Akateemisen
 238 vapauden osalta pyritään siihen, että opintojen ja opintopolun joustavuus mahdollistaa opiskelijalle
 239 mielekkään opiskeluajan ja sivistystä haluamassaan muodossa. Opetuksen suunnittelun, toteutuksen ja
 240 kehittämisen lähtökohtina tulee olla pedagogiset perustelut, opetuksen laatu, opiskelijan opiskelukyvyyn
 241 turvaaminen sekä riittävät resurssit.

242 **Opiskelijavalinnat**

- 243 – Uudet aloituspaikat kohdennetaan aloille, joissa vallitsee osaaajapula ja joissa työvoiman kysyntä on ja
- 244 tulee olemaan suurta.
- 245 – Aloituspaikkoja lisättäessä tulee resursseja lisätä samassa suhteessa koulutuksen laadun sekä
- 246 henkilökunnan jaksamisen takaamiseksi. Mikäli näitä ei kyetä takaamaan, ei aloituspaikkoja lisätä.
- 247 – Opiskelijavalintojen suunnittelussa huomioidaan koulutuksen saavutettavuus, valintatavan sopiminen
- 248 hakukohteeseen soveltuvuuden mittaamiseen ja koulutusohjelmien oma harkinta.
- 249 – Valintakriteerien ja niiden muutosten on oltava ennakoitavia. Toisen asteen opinnoissa tehdyt valinnat
- 250 eivät saa merkittävästi rajoittaa mahdollisuuksia hakeutua eri aloille korkeakoulutuksessa.
- 251 – Heikko toisen asteen opintomenestys ei saa estää pääsyä korkeakouluopintoihin.
- 252 – Eri korkeakoulujen saman sisältöisten alojen kohdalla tulee käyttää yhteisvalintaa.
- 253 – Kaikilla toisen asteen tai siihen rinnastettavan koulutuksen käyneillä on oltava mahdollisuus päästä
- 254 yliopistoon.
- 255 – Ensikertalaisikiintiöistä luovutaan, koska ne vaikeuttavat alanvaihtoa ja eriarvoistavat hakijoita.
- 256 – Korkeakoulujen opiskelijavalinta toteutetaan ensisijaisesti toisen asteen opintomenestyksestä
- 257 riippumattomien, kohtuullista valmistautumista vaativien valintatapojen avulla.
- 258 – Korkeakoulutukseen hakeutuminen on maksutonta. Valintakokeissa tai muuten koulutukseen
- 259 hakeutuessa käytettävien materiaalien tulee olla maksuttomia ja avoimia. Opiskelijan on voitava
- 260 osallistua valintakokeeseen myös ilman omaa tietokonetta tai muita vastaavia apuvälineitä.
- 261 – Valintakokeiden suunnittelussa lähtökohtana on kohtuullinen tai mahdollisimman lyhyt
- 262 valmistautumisaika, esimerkiksi aineistopohjaisia tehtäviä suosimalla. Lisäksi valintakokeiden
- 263 suunnittelussa huolehditaan, ettei valmennuskurssin käyminen anna niihin suhteetonta etua.
- 264 – Yliopisto tarjoaa hakijoille mahdollisuuksien mukaan monipuolisesti erilaisia valintaväyliä.
- 265 Valintaväyliä voivat olla esimerkiksi valinta ylioppilastodistuksen perusteella, valinta valintakokeen
- 266 perusteella tai valinta avoimessa yliopistossa tai muualla, kuten niin sanotuilla kurkistuskursseilla,
- 267 suoritettavien opintojen perusteella.
- 268 – Niin sanottu todistusvalinta eli ylioppilaskirjoituksiin perustuva valinta suunnitellaan siten, että
- 269 hakukriteerit ja eri aineiden painotukset ovat kokonaisuudessaan koulutusohjelmien päätettävissä.

- 270 – Todistusvalinnassa käytettävä pisteytysmalli ei pohjaudu kirjoituksissa kirjoitettavien aineiden
271 kurssimääriin, niin kauan kuin eri aineiden kursseja ei voi valita samaa määrää.
- 272 – Avoimen yliopiston tai muuten suoritettuihin opintojaksoihin perustuvassa valinnassa suoritus ei ole
273 kohtuuttoman kuormittava tai liian pitkää valmistautumisaikaa vaativa. Tällaisten opintojen
274 suorittaminen on maksutonta heille, jolla ei ole voimassaolevaa tutkinnonsuoritusoikeutta. Osuus
275 avoimen yliopiston valintaväylän kautta valittavista opiskelijoista ei saa olla yli 10 %.
- 276 – Opiskelijavalinnoissa ei tule siirtyä malliin, jossa kaikki hakijat hyväksytään yliopistoon ja opiskelijoita
277 karsitaan myöhemmässä vaiheessa opintomenestyksen perusteella.
- 278 – Opiskelijavalinnassa hakijan voi osoittaa suomen kielen taitonsa myös sillä, että on suorittanut
279 ylioppilastutkinnon suomen kielellä. Se osoittaa yliopisto-opinnoissa riittävän suomen kielen taidon
280 hallintaa. Se ei myöskään aseta hakijoita eri asemaan sen perusteella, minkä laajuisen oppimäärän he
281 ovat suomen kielestä päättäneet valita suoritettavakseen ylioppilaskokeissa.

282 **Opiskelu ja akateeminen vapaus**

- 283 – Kaikille Helsingin yliopistoon opiskelemaan päässeille on lähtökohtaisesti taattava opinto-oikeus
284 ylempään korkeakoulututkintoon asti.
- 285 – Yliopisto mahdollistaa joustavan opiskelun opiskeluajan, -paikan ja suoritustapojen näkökulmasta
286 ilman, että opintojen eteneminen vaarantuu.
- 287 – Opiskelijoiden oikeutta suorittaa kursseja ei tule rajoittaa opintopistekatoilla tai millään muilla
288 keinoilla. Opiskelijan tutkintotodistukseen sisällyttämää opintopistemäärää ei rajoiteta.
- 289 – Kurssien opintopistemäärien on aidosti vastattava kurssien vaativuutta ja laajuutta. Opetuksessa
290 noudatetaan yliopiston ohjeistuksia opintopistemääristä.
- 291 – Opiskelijalla on mahdollisimman laaja-alainen oikeus opiskella monitieteisesti.
- 292 – Mahdollisuutta vaihtaa koulutusohjelmaa parannetaan. Pääaineen vaihdon pitäisi olla mahdollista
293 aikaisemmin suoritettuihin kursseihin tai muuhun hankittuun osaamiseen perustuen yleisen
294 opiskelijavalinnan sijaan. Tutkinto-oikeudellista opiskelijaa ei tule laittaa uudelleen yleiseen
295 opiskelijavalintaan, jos kelpoisuus voidaan mitata muilla tavoin. Tutkinto-oikeudellisen opiskelijan
296 tulee voida vaihtaa koulutusohjelmaa esimerkiksi siirtohaulla tai tiedekuntien sisäisten järjestelyiden
297 kautta. Mahdollisuuksista vaihtaa koulutusohjelmaa on viestittävä selkeästi ja avoimesti.
- 298 – Kurssille osallistumista ei rajoiteta koulutusohjelman perusteella. Kurssille osallistumista voi kuitenkin
299 rajoittaa ja ohjata esimerkiksi esitietovaatimukseen perustuen.
- 300 – Esitietovaatimukset perustuvat hankittuun osaamiseen, ei suoritettuihin kursseihin.
- 301 – Kurseille ilmoittautuessa etusijalla ovat kyseisen koulutusohjelman tai opintosuunnan opiskelijat ja
302 erityisesti ne opiskelijat, joille kurssi on pakollinen. Mikäli jokin opiskelija rajataan tällä perusteella ulos
303 opintojaksolta, hänelle tarjotaan oikeus vaihtoehtoiseen suoritustapaan tai opintojaksoon, kun se on
304 tosiasiallisesti mahdollista.
- 305 – Suomen ja ruotsin kielikursseja on riittävästi tarjolla sekä kansainvälisille opiskelijoille että
306 henkilökunnalle, ja niiden sisältö vastaa monipuolisiin tarpeisiin. Kansainvälisten tutkinto-ohjelmien
307 opetussuunnitelmiin sisältyy mahdollisuus kieliohjelmojen suorittamiselle, ja yliopisto vahvasti
308 rohkaisee kansainvälisiä opiskelijoita opiskelemaan kotimaisia kieliä.
- 309 – Opintojaksoilla tulee lähtökohtaisesti olla lähiopetuksen ja osallistumiseen pohjautuva suoritustapa,
310 kuitenkin niin, ettei opintojaksoilla ole läsnäolopakkoa.
- 311 – Opetus järjestetään mahdollisuuksien mukaan niin, että opiskelijoilla on mahdollisuus valita läsnä- ja
312 etäopetuksen välillä.
- 313 – Kurseilla ei lähtökohtaisesti ole läsnäolopakkoa. Läsnäolopakko voidaan ottaa käyttöön, jos se
314 nähdään pedagogisesti perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena. Etäopinnoissakin läsnäolopakon on
315 oltava pedagogisesti perusteltua ja etäluennot on tallennettava, ellei ole perusteltua syytä toimia toisin.

- 316 – Kurssin läsnäolopakollisuuden on oltava sekä tarkoituksenmukaista että pedagogisesti perusteltua.
- 317 Perusteet ja tieto läsnäolopakosta annetaan opiskelijoiden tietoon hyvissä ajoin ennen opintoja. Kurssin
- 318 läsnäolovaatimus saa olla korkeintaan 90 % järjestetyistä opetuskerroista, eikä koskaan 100%.
- 319 Poissaolojen perusteella määräytyvien korvaavien tehtävien ohjeellinen suoritus aika ei ylitä korvaavan
- 320 opetuskerran kokonaisaika.
- 321 – Yliopisto tarjoaa luentotallenteita ja muuta virtuaalista oppimismateriaalia mahdollisimman laajasti.
- 322 – Joustavia kurssisuoritustapoja lisätään monipuolistamalla suoritustapoja sekä kasvattamalla
- 323 luentotallenteiden määrää ja mahdollistamalla luennon seuraaminen suorälähetyksenä reaaliaikaisesti.
- 324 – Yliopisto tarjoaa luentotallentamisen mahdollistavat kameraratkaisut mahdollisimman monessa
- 325 luentosalissa jokaisella kampuksella.

326 **Opiskelukyky**

- 327 – Yliopiston tarjoaa välineitä opiskelukyvyn kehittämiseen myös integroituna muuhun tutkinnossa
- 328 annettavaan opetukseen.
- 329 – Opiskelijoita ohjaavalle henkilölle järjestetään koulutusta opiskelukyvystä ja sen edistämisestä.
- 330 – Opinnot aikataulutetaan opiskelukykyä tukevasti, esimerkiksi luentojen pituuksien tulee olla
- 331 tarkoituksenmukaisia ja pedagogisesti perusteltuja.
- 332 – Yli tunnin mittaisilla luennoilla on mahdollisuus taukoihin.
- 333 – Kurssitiedot ja opintojakson suoritustavat ovat saatavilla riittävän aikaisin, jotta opiskelija pystyy
- 334 suunnittelemaan opintonsa ennen lukukauden alkamista.
- 335 – Opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon opiskelijoiden ryhmytyminen sekä keskenään että
- 336 henkilökunnan kanssa.
- 337 – Opiskelutilojen suunnittelussa otetaan huomioon ergonomia, esimerkiksi niin että opetustiloissa on
- 338 mahdollista vuorotellen seistä ja istua.

339 **Opetus**

- 340 – Opiskelijoilta kerätään palautetta opetuksesta, opintojaksoista ja suoritetuista tutkinnoista.
- 341 Koulutuksen suunnittelua ja toteutusta kehitetään palautteen perusteella. Opiskelijoille viestitään siitä,
- 342 miten heidän palautteensa käsitellään. Palautetta voi antaa anonyymisti. Tarvittaessa palautetta
- 343 kerätään myös opintojakson aikana.
- 344 – Yliopiston on taattava riittävästi opetushenkilökuntaa.
- 345 – Yliopiston on järjestettävä yliopistolla opettaville pakollista pedagogista koulutusta ja huolehdittava
- 346 pedagogisesta täydennyskoulutuksesta ja riittävästä opetuksen tukipalveluista. Henkilöstöä koulutetaan
- 347 huomioimaan opiskelijoiden moninaisuus ja yhdenvertaisuusasiat.
- 348 – Opetuksessa käytetään monipuolisia, joustavia ja pedagogisesti perusteltuja opetusmenetelmiä,
- 349 arviointitapoja ja suoritustapoja.
- 350 – Erityisesti etäopetuksessa ja virtuaalisilla opintojaksoilla on huolehdittava, että opintojakson
- 351 suoritustavat ja kuormittavuus perustuvat opetussuunnitelmaan eivätkä vaihtelee eri toteutustapojen
- 352 välillä.
- 353 – Suoritustapojen, arviointimenetelmien ja opetusmenetelmien tulee aina olla perusteltavissa suhteessa
- 354 opetussuunnitelmassa määrättyihin osaamistavoitteisiin.
- 355 – Opetuksessa tarjotaan riittävästi tarkoituksenmukaista pienryhmäopetusta.
- 356 – Tentit ja opintosuoritukset sekä pääsykokeet ja muut opiskelijavalintaan liittyvät suoritukset on
- 357 arvioitava nimettöminä opiskelijoiden tai hakijoiden oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden
- 358 parantamiseksi.
- 359 – Kaikki kirjatentit on mahdollista suorittaa tenttiakvaarioiden kautta ja tenttiakvaarion käyttö on
- 360 esteetöntä ja ympärivuotista.

- 361 – Kurssseja on järjestettävä siten, että ne on mahdollista suorittaa optimaalisessa järjestyksessä
362 tavoiteajassa.
- 363 – Oppimateriaalit ovat aidosti maksuttomia ja kurssimateriaaleja on yliopiston kirjastoissa riittävät
364 määrät.
- 365 – Opetus ja opetusmateriaalit ovat saavutettavia kaikille. Yliopisto pyrkii opetuksen ja opetusmateriaalin
366 saatavuudessa mahdollisimman suureen avoimuuteen. Yksilöllisten tarpeiden huomioon ottaminen on
367 lähtökohta opetusta ja oppimateriaaleja suunniteltaessa.
- 368 – Opetuksen digitalisointia tehdään pedagogiikka edellä ja digitalisointiin kohdennetaan riittävästi
369 resursseja ja tukipalveluita. Opettajille esimerkiksi tarjotaan luentojen tallentamisen helpoksi
370 tekemiseen vaadittavat resurssit. Opetuksen digitalisointi ei kuitenkaan korvaa kokonaan fyysistä
371 opetusta.
- 372 – Sähköisten kurssikirjojen ja -materiaalien käyttöä lisätään, jos se parantaa materiaalin saatavuutta ja
373 ajankohtaisuutta.
- 374 – Yliopisto tukee opiskelijoiden oma-aloitteista ja yhteisöllistä opiskelua.
- 375 – Yksilöllisen tuen tarpeet huomioidaan koulutuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja kehittämisessä.
376 Järjestelyjen sujuvuutta ja toteutumista on arvioitava säännöllisin väliajoin. Tieto opiskelijan
377 oikeuksista yksilöllisiin järjestelyihin on saatavilla. Opetus- ja tukihenkilökunta ovat tietoisia
378 opiskelijan oikeuksista ja niiden toteuttamisen eri tavoista. Yksilöllisen järjestelyjen toteutuminen ei
379 saa vaatia opiskelijalta kohtuutonta taakkaa.
- 380 – Opettajat kysyvät opiskelijoiltaan jokaisen kurssin alussa heidän esteettömyystarpeensa. Yliopisto
381 tarjoaa aina opiskelijoiden tarvitsemat tilat, tukee opettajia niiden tarjoamisessa ja pyrkii siihen, että
382 yliopisto kokonaisuudessaan on kaikkien ihmisten saavutettavissa.
- 383 – Koulutusohjelmien ja tutkintojen opetussuunnitelmat ovat saatavilla yliopiston julkisilla nettisivuilla.
384 Opiskelijoilla tulee olla mahdollisuus osallistua opetussuunnitelmatyöhön ja opetussuunnitelmien
385 päivittämiseen mahdollisimman laajasti.
- 386 – Yliopiston vieraskielinen ja ruotsinkielinen opetus on yhtä tasokasta kuin suomenkielisen. Opettavan
387 henkilökunnan kielitaito otetaan huomioon jo rekrytointitilanteissa.
- 388 – Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden teemat ovat luonnollinen osa jokaisen tutkinnon sisältöä
389 koulutusala-kohtaisesta näkökulmasta. Yliopisto tunnistaa kestävän kehityksen sisältöjä myös
390 oppimistavoitteista.

391 **TYÖELÄMÄ**

- 392 On tärkeää, että opiskelija saa opiskelujensa aikana myös työelämässä hyödyllisiä taitoja. Opintojen tulee
393 kehittää opiskelijan kykyä hahmottaa ja kuvailla omaa osaamistaan ja asiantuntijuuttaan. Valmistumisensa
394 jälkeen opiskelija on osaava ja arvostettu asiantuntija.
- 395 – Opiskelijoilla on mahdollisuus laadukkaaseen uraneuvontaan koko opintopolun ajan.
- 396 – Urapalveluissa on riittävästi resursseja. Urapalveluista viestitään muun muassa osana henkilökohtaisen
397 opintosuunnitelman ohjausta. Opiskelemisen ja työelämän yhdistämistä on edistettävä suosimalla
398 joustavia opetuskeinoja.
- 399 – Yksilöllisiä järjestelyitä tarvitseville opiskelijoille on taattava laadukasta urapalvelua, jotta jokaisella
400 opiskelijalla taustoista huolimatta olisivat yhdenvertaiset mahdollisuudet toimia työelämässä.
- 401 – Yliopisto mahdollistaa ja tukee aktiivisesti opiskelijoita tutkielmien kirjoittamisessa toimeksiantoina.
- 402 – Opiskelijoille on tarjolla monipuolisesti tietoa sekä tukea oman alan työllistymismahdollisuuksista.
403 Myös yrittäjyys huomioidaan yliopiston urapalveluissa.
- 404 – Opiskelija saa palkkaa, palkkiota tai apurahaa tekemästään työharjoittelusta. Harjoittelusta aiheutuvat
405 kulut on korvattava opiskelijalle.

- 406 – Yliopistolla on riittävästi resursoitu harjoittelutuki, jotta jokainen opiskelija voi opintojensa aikana
407 saada harjoittelutukea. Opiskelijalle myönnetään harjoittelutuki kerran alempaan ja kerran ylempään
408 korkeakoulututkintoon. Harjoittelutukea voi saada riippumatta harjoittelusta saatavien opintopisteiden
409 laajuudesta. Yliopisto kehittää harjoittelutuen jakamista ja siitä viestimistä niin, että myös
410 kansainvälisillä opiskelijoilla on paremmat mahdollisuudet sen hakemiseen ja saamiseen.
- 411 – Yliopiston tarjoaa mahdollisuuksia, tietoa ja kannustimia ulkomaanharjoitteluiden suorittamiseen.
- 412 – Yliopisto, työnantajat ja järjestöt edistävät anonyymien rekrytoinnin käytänteitä, toteuttavat
413 kansainvälisille opiskelijoille suunnattuja harjoitteluohjelmia ja muilla tavoin madaltavat kynnyksiä
414 kansainvälisten osaajien palkkaamiseksi.
- 415 – Yliopistot vaalivat ja edistävät kansainvälisyyttä esimerkiksi houkuttelemalla kansainvälisiä
416 opiskelijoita opiskelemaan Suomeen. Yliopistot edistävät kansainvälisten opiskelijoiden
417 työelämäyhteyksiä esimerkiksi opintojaksoihin sisältyvällä yritysyhteistyöllä.
- 418 – Korkeakouluopiskelijoiden oleskelulupaprosessia kehitetään nykyistä jouhevammaksi ja lyhyemmäksi.
419 Yliopisto viestii opiskelijoille oleskelulupaprosessista jo hakuvaiheessa ja muistuttaa asiasta
420 opiskelijavalintojen yhteydessä.

421 **OPISKELIJAN PALVELUT**

- 422 Opiskelijalähtöisesti suunnitellut ja toteutetut palvelut ovat elintärkeä osa opiskelijan opintopolkua.
423 Palveluiden tulee olla opiskelijalähtöisiä, saavutettavia ja riittäviä. Esimerkiksi tilat, neuvonta- ja
424 tukipalvelut ja liikkuvuuspalvelut ovat tarjolla koko opintojen ajan.

425 **Neuvonta- ja tukipalvelut**

- 426 – Yliopistolla on riittävästi tuki- ja hallinto henkilöstöä tarkoituksensa toteuttamiseen sekä opiskelijoiden
427 ja henkilöstön tukemiseen.
- 428 – Hallinnolliset prosessit ovat sujuvia ja selkeitä sekä opiskelijoille että henkilökunnalle.
- 429 – Kaikki opiskelijoille tarjotut tukipalvelut ovat esteettömiä, saavutettavia ja kolmikielisiä.
- 430 – Kaikilla opiskelijoilla on yhtäläiset oikeudet ja mahdollisuudet käyttää yliopiston tukipalveluja siitä
431 huolimatta, maksavatko he lukukausimaksuja tai saavatko he apurahaa, vai eivät.
- 432 – Kansainvälisten opiskelijoiden tuki ja ohjaus yliopistolla on kattavaa koko opintojen ajan.
- 433 – Opiskelijoilla on mahdollisuus laadukkaaseen ja kattavaan opintojen ohjaukseen koko opintojen ajan.
434 Opintojen ohjaukseen osallistuvat opettajat, opiskelijan tukipalvelut ja opintoneuvonta.
- 435 – Ohjaavalla opettajalla on mahdollisuus nähdä opiskelijoiden etenemistietoja, jotta voidaan antaa
436 henkilökohtaista ohjausta ja tukea niitä, jotka eivät etene opinnoissaan.
- 437 – Opiskelija saa kaikki opiskeluun liittyvät neuvonta- ja tukipalvelut yhdeltä palvelupisteeltä.
- 438 – Neuvonta on helposti saavutettavaa sekä kasvotusten että sähköisesti. Aukioloajat ovat riittävän laajat.
- 439 – Pitkällä aikavälillä tavoitteena on lisätä opintopsykologien määrää niin, että yliopistolla on yksi
440 opintopsykologi tuhatta opiskelijaa kohden.
- 441 – Opiskelijoilla on jatkossakin mahdollisuus opintopsykologipalveluissa sekä yksilö- että
442 ryhmätapaamisiin.
- 443 – Opiskelijoiden hengellisiä tukipalveluita kehitetään koskemaan laajemmin useampia uskontokuntia ja
444 uskonnottomia.
- 445 – Yliopiston on lisättävä häirintäyhteyshenkilöiden määrää. Häirintäyhteyshenkilöitä on
446 mahdollisuuksien mukaan moninaisista taustoista ja heillä on tarvittava asiantuntemus
447 ongelmatilanteiden, kuten mikroaggressioiden, seksismin ja ableismin ja rasismien ratkaisemiseksi.
448 Heidän osaamistaan täydennetään yliopiston tarjoamalla täydennyskoulutuksella.
- 449 – Yliopistolla on avoin ja anonyymi palautelomake häirintätilanteista ilmoittamista varten.
- 450 – Henkilökunta saa riittävästi koulutusta yhdenvertaisuuskysymyksistä.

- 451 – Käytettäviin opetuslaitteisiin ja -teknologioihin tarjotaan tarvittaessa koulutusta sekä opiskelijoille että
- 452 henkilökunnalle.
- 453 – Opiskelijoilla on helppo tapa vaihtaa yliopiston käyttäjätunnuksensa. Opiskelijoiden on voitava
- 454 ilmoittaa etunimensä, kutsumanimensä ja käyttämänsä pronominit yliopiston järjestelmissä itse.
- 455 – Kaikkien opintosuoritus-, opintorekisteri- ja opintotietojärjestelmien sekä muut opinnoissa tarvittavat
- 456 käyttöliittymät ovat saavutettavia ja esteettömiä esimerkiksi näkö- tai liikuntarajoitteisille
- 457 opiskelijoille. Näiden järjestelmien tulee noudattaa EU:n saavutettavuusdirektiiviä.
- 458 – Yliopisto tarjoaa jatkossakin opiskelijoille etäopiskeluun ja virtuaaliseen työskentelyyn vaadittavat
- 459 ohjelmistolisenssit.
- 460 – Tuutoreille tarjottavien koulutusten, opintopisteiden ja muiden tuutorikoulutukseen liittyvien asioiden
- 461 tulee olla yhdenmukaisia tiedekuntien välillä.
- 462 – Palkkiota tuutoroinnista nostetaan pitkäjänteisesti niin, että yliopisto maksaa tuutorille palkkiota 240
- 463 euroa orientaatioviikon ajalta.
- 464 – Tiedekunnan on luotava kanavia opiskelijoille antaa palautetta tuutoroinnista jo sen aikana, sekä
- 465 luotava mahdollisuuksia reagoida tuutoroinnissa ilmenneisiin ongelmatilanteisiin.

466 **Tilat**

- 467 – Yliopistolla on perustehtäviinsä tarkoituksenmukaiset ja riittävät tilat.
- 468 – Yliopisto huomioi esteettömyyden kaikissa tilaratkaisuissa ja viestii niistä kattavasti.
- 469 – Poikkeusoloissa opiskelijoiden täytyy saada varata yliopiston tiloja itseopiskelukäyttöön.
- 470 – Opiskelijoille tarjotaan riittävästi ryhmätyö-, opiskelu- ja sosiaalituloja.
- 471 – Opiskelu- ja taukotiloja on tarjolla myös ympärivuorokautisesti.
- 472 – Opetustilat ovat opetusryhmien kokoon suhteutettuja ja opetustilojen tulee olla suunniteltu
- 473 ergonomian ja pedagogisten tarpeiden näkökulmasta.
- 474 – Yliopisto tarjoaa riittävästi opiskelijoille etäopiskelun ja virtuaalisen työskentelyn mahdollistavia tiloja
- 475 kaikilla kampuksilla.
- 476 – Hiljaisia työskentelytiloja, sähköpistokeellisiä työpisteitä ja sellaisia tiloja, joissa on mahdollista
- 477 osallistua etäopetukseen, -kokouksiin ja -seminaareihin on tarjottava riittävästi jokaisella kampuksella.
- 478 – Yliopiston tilat ovat sukupuolineutraaleja, mukaan lukien wc-tilojen.
- 479 – Kaikilla kampuksilla on lastenhoitotiloja ja yliopiston viestii niistä.
- 480 – Tyhjänä olevien tilojen hyötykäyttöä tehostetaan ja niissä sallitaan esimerkiksi opiskelu.
- 481 – Yliopisto tekee säännöllisesti sisäilmaselvityksen kaikilla kampuksilla. Erityisherkillle opiskelijoille ja
- 482 henkilökunnan jäsenille on tehtävä erityisjärjestelyjä työskentelyn ja opiskelun parantamiseksi.
- 483 – Kaikkia HYYn piirissä toimivia järjestöjä kohdellaan mahdollisimman yhdenvertaisesti yliopiston tiloja
- 484 tarjottaessa.

485 **Liikkuvuuspalvelut**

- 486 – Helsingin yliopisto on aktiivinen kumppani eurooppalaisissa yliopistoverkostoissa. Yliopistoverkostot
- 487 tuovat Helsingin yliopiston opiskelijoille uusia mahdollisuuksia kansainvälistymiseen ja laajentavat
- 488 opintotarjontaa. Yliopistoverkostojen yhteisopinnot ja eurooppalaiset tutkinnot eivät saa johtaa
- 489 lukukausimaksujen käyttöönottamiseen Suomessa.
- 490 – Yliopistoverkostoissa varmistetaan opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet. Opiskelijaedustajien
- 491 toimintaa kehitetään ja mahdollistetaan avoimet valintatavat. Student boardin toimintaa tukemaan
- 492 rekrytoidaan pysyvää henkilökuntaa.
- 493 – Yliopisto kannustaa opiskelijoita kotikansainvälistymiseen esimerkiksi koulutusyhteistyössä
- 494 toteutettavien kansainvälisten kurssien, opiskelijajärjestötoiminnan tai kansainvälisen tuutoroinnin
- 495 kautta. Kotikansainvälistyminen tunnustetaan yliopistolla, yliopisto mainostaa sitä ja kannustaa siihen
- 496 osallistumiseen.

- 497 – Vaihto-opiskelua ja siihen hakeutumista kehitetään monimuotoisemmaksi, jotta kaikilla opiskelijoilla
498 on mahdollisuus osallistua kansainväliseen liikkuvuuteen. Vaihto-opiskeluun hakeutumista ei saa estää
499 liian korkea suoritettujen opintopisteiden määrä. Vaihdoissa suoritettavien opintojaksojen
500 suunnitteluun, hyväksilukuun ja tutkintoon sisällyttämiseen tarjotaan riittävästi tukea.
- 501 – Vaihdoissa suoritettavat opintokokonaisuudet ovat aina mahdollisia lukea osaksi tutkintoa. Vaihto-
502 opintojen hyväksilukemisen käytänteitä kehitetään edelleen, jotta kaikilla opintoaloilla on
503 mahdollisuus hyväksilukea vaihdoissa suoritettavat opinnot. Opetussuunnitelmiin sisältyy mahdollisuus
504 vaihto-opintojen suorittamiselle.
- 505 – Vaihto-opintoihin osallistuville järjestetään vaihtoon valmistavat, vaihtokokemuksen purkamiseen ja
506 vaihdoissa opittujen taitojen tunnistamiseen liittyviä orientaatiojaksoja.
- 507 – Vaihtoon lähtemistä tuetaan taloudellisesti esimerkiksi lähteville opiskelijoille myönnettävillä
508 apurahoilla ja muulla tuella. Lisäksi yliopiston tarjoaa neuvontaa eri tukimuotojen hakemiseen.
- 509 – Yliopisto tarkastelee kokonaisvaltaisesti vaihtokohteidensa turvallisuustilannetta ja kertoo tästä myös
510 kohteisiin lähteville opiskelijoille. Opiskelijoille tarjotaan tietoa ja tukea jo ennen vaihtoon lähtemistä
511 ja vaihdon aikana tilanteissa, joissa vaihto joudutaan turvallisuussyistä keskeyttämään.

512 KANSALLINEN KOULUTUSPOLITIikka

513 Yliopistoinstituution ideaali on monialainen sivistysyliopisto, jossa koulutus on maksutonta, opiskelijoilla
514 on vapaus opiskella monipuolisesti ja rahoitus tulee pääosin julkisista lähteistä. Koulutuksen tulee olla
515 Suomessa maksutonta varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen asti. Kaikilla on mahdollisuus
516 korkeakoulutukseen taustastaan riippumatta. Tämä on yksi kansallisen korkeakoulupolitiikan
517 lähtökohdista.

518 Sivistysvaltio turvaa yliopistojen hallinnollisen ja taloudellisen autonomian, tieteen ja taiteen vapauden
519 sekä tunnistaa yliopistojen, tieteen ja tutkimuksen itseisarvon. Korkeakoulujen tavoitteita palvelee
520 parhaiten korkeakoulujärjestelmä, jossa ammattikorkeakouluilla ja yliopistoilla on erilliset roolit ja asema
521 lainsäädännössä. Yliopistoja on useita. Avoin yliopisto ja vastaavat tahot osallistuvat korkeakoulukentän
522 täydentämiseen esimerkiksi jatkuvaan oppimiseen liittyvissä kysymyksissä. Tuottaakseen laadukasta
523 opetusta ja tutkimusta korkeakouluilla tulee olla riittävä perusrahoitus. Korkeakoulujen rahoituksen tulee
524 kannustaa korkeakouluja yhteistyöhön.

525 KOULUTUSJÄRJESTELMÄN RAKENNE JA RAHOITUS

- 526 – Avoimen yliopiston opinnot ovat pitkällä aikavälillä maksuttomia kaikille yliopisto-opiskelijoille.
527 – Avoimen yliopiston kurssit ovat maksuttomia tutkinto-opiskelijoille ympäri vuoden.
- 528 – Jokaiselle korkeakoululle tulee taata rahoitusmallin kautta jaettu riittävä perusrahoitus. Rahoitusmallin
529 luomaa korkeakoulujen keskinäistä kilpailuasetelmaa puretaan kasvattamalla rahoitusmallissa
530 jaettavan rahan määrää.
- 531 – Riittävän perusrahoituksen ohella yliopistoja pääomitetään. Pitkällä aikavälillä yliopistoilla on riittävän
532 suuri omavaraisuusaste. Pääomittaminen edistää tieteen ja tutkimuksen autonomiaa ja vakauttaa
533 yliopistojen taloudellista asemaa.
- 534 – Rahoitusmallit eivät perustu tutkintomääriin tai tavoiteaikakertoimiin, vaan esimerkiksi suoritettuihin
535 opintopisteisiin. Rahoitusmallissa myös huomioidaan esimerkiksi opetuksen laatu, opiskelijoiden
536 hyvinvointi ja opiskelijoiden osallistuminen kansalaisvaikuttamiseen.

- 537 – Korkeakoulujen yhteistyö kasvaa, ja yhteisesti järjestettäviä opintojaksoja ja -kokonaisuuksia
538 järjestetään enemmän. Opiskelijoiden muissa korkeakouluissa suoritettavien opintojaksojen
539 suorittamista ja hyväksilukua helpotetaan esimerkiksi SYL:n alustamalla tavoin.
- 540 – Yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on jatkossakin toiminnallisesti erilainen rooli ja korkeakouluja
541 koskeva lainsäädäntö säilyy erillään. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välinen yhteistyö on tästä
542 huolimatta mahdollisuus.
- 543 – Korkeakoulujen tarjoamat elinikäiseen ja jatkuvaan oppimiseen sekä uudelleen koulutukseen liittyvät
544 opintojaksot järjestetään saavutettavasti kaikille oppijoille elämäntilanteesta tai varallisuustasosta
545 riippumatta.
- 546 – Korkeakoulujen aloituspaikkamäärien kasvattaminen ei heikennä opetuksen laatua. Käytettävissä olevia
547 resursseja kasvatetaan suhteessa uusiin aloituspaikkoihin.

548 **Koulutuksen saavutettavuus**

- 549 – Tutkintoon johtavan koulutuksen tulee olla Suomessa maksutonta kansalaisuudesta riippumatta.
- 550 – Lukukausimaksuihin tai elämiskustannuksiin liittyviä apurahoja myönnettäessä otetaan huomioon
551 kansainvälisen opiskelijan varallisuus. Apurahojen myöntämisessä tulee siirtyä kohti
552 jonotusjärjestelmää.
- 553 – EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta vaadittavaa toimeentulorajaa oleskelulupa
554 lasketaan. Keinoja kokonaan poistaa opiskelijoilta vaadittava varallisuus selvitetään.
- 555 – Opiskelijan oleskelulupa myönnetään kerrallaan koko tutkinnon suoritusajaksi. Myönnettyä
556 oleskelulupaa ei voida rajoittaa opintopiste- tai varallisuusperustaisesti.
- 557 – Suomalaisesta korkeakoulusta valmistuville opiskelijoille myönnetään pysyvä oleskelulupa.
- 558 – Koulutusviennin edellytyksenä on henkilöstön akateemisen vapauden takaaminen ja yliopiston eettisen
559 ohjeistuksen noudattaminen. Yhteistyön aiheuttamat kustannukset katetaan tulorahoituksella. Myös
560 yliopiston laadunvarmistuskäytänteet huomioidaan. Lisäksi koulutusvientihankkeesta tehdään kattava
561 ulkopuolinen riskiarvio.
- 562 – Yliopisto suosii materiaalihankinnoissa ja oppimateriaaleissa sekä muissa julkaisuissa avoimia
563 lähdekoodeja, julkaisualustoja ja lisensejä. Yliopiston lähtökohtana on avoimien teknologioiden ja
564 avoimen lähdekoodin ratkaisujen suosiminen ohjelmistotuotannossa ja ohjelmistojen hankinnassa.
- 565 – Toiseen asteen opinnot ovat aidosti maksuttomia, jotta kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet
566 jatko-opintoihin.
- 567 – Eurooppaan perustetaan Students at Risk -apurahajärjestelmä tukemaan sotaa, poliittista vainoa ja
568 väkivaltaa pakenevia opiskelijoita. Järjestelmä perustetaan ensisijaisesti EU:n tasolle ja vaihtoehtoisesti
569 Suomeen, jos EU:n tasoinen järjestelmä ei ole mahdollista.

570 **ASUMINEN JA KAUPUNKI**

- 571 Kaupunkivaikuttamisessa tärkeimmät tavoitteemme liittyvät opiskelijoiden kohtuuhintaiseen ja viihtyisään
572 asumiseen, joukkoliikenteen, pyöräilyn ja kävelyn edistämiseen sekä laadukkaiden palveluiden
573 turvaamiseen. Lisäksi teemme työtä esimerkiksi demokraattisen, avoimen, vastuullisen ja ekologisesti
574 kestävästä pääkaupunkiseudun puolesta. Muidenkin kuin suomea asiointikielensä käyttävien opiskelijoiden
575 tarpeet täytyy huomioida tärkeimmissä palveluissa ja demokraattisessa päätöksenteossa. HYYN jäseniä asuu
576 koko pääkaupunkiseudun alueella. Arkielämä ei rajoitu kuntien sisälle, joten maankäyttöä ja
577 joukkoliikennettä pääkaupunkiseudulla tulee suunnitella yli kuntarajojen.

578 ASUMINEN

579 Keskeisimmät edellytykset hyvälle opiskelija-asumiselle ovat kohtuuhintaisuus, saavutettavuus, hyvät
580 joukkoliikenneyhteydet, pyöräily- ja kävelymahdollisuudet, oman kampuksen läheinen sijainti sekä
581 asumisviihtyvyyys.

582 Oma koti on perusoikeus. Kohtuuhintaisten asuntojen puute on pääkaupunkiseudun opiskelijoille
583 merkittävä ongelma. Täten pääkaupunkiseudun kaupunkien on nostettava asuntotuotantotavoitteitaan,
584 jotta asuntorakentamisen riittävä määrä johtaa asuntojen hintojen laskuun.

585 Kunnat sekä valtio ryhtyvät ennakkoluulottomasti kohtuullistamaan vuokra-asuntojen hintoja.
586 Kohtuuhintaista asumista edistetään paitsi korkeampaa rakentamista mahdollistamalla, myös lisäämällä
587 ARA-tuotantoa sekä kasvattamalla yksityisen asuntorakentamisen määrää, millä vastataan kasvavaan
588 kysyntään pääkaupunkiseudulla.

589 Ratkaisu pääkaupunkiseudun asunto-ongelmaan

590

- 591 – Helsingin kaupunki huomioi opiskelija-asuntorakentamisen tarpeen ohjaavissa asiakirjoissaan, kuten
592 kaupunkistrategiassa, AM-sopimuksessa, MAL-sopimuksessa sekä muissa rakentamista ohjaavissa
593 asiakirjoissa.
- 594 – Pitkällä aikavälillä pääkaupunkiseudun asuntojen hinnat ovat kohtuullisia. Kaupunki selvittää
595 vuokraton tai vuokrajarrun käyttöönottoa.
- 596 – Vähintään 30 % uusista asuinrakennuksista pääkaupunkiseuduilla on ARA-tuettuja.
- 597 – Pääkaupunkiseudulla rakennetaan enemmän yksioita ja kaksioita, joilla on eniten kysyntää
598 opiskelijoiden keskuudessa.
- 599 – Autopaikkojen rakentamisvelvoitteesta luovutaan. Autopaikoista koituvat kustannukset kohdistuvat
600 niitä käyttäville. Parkkipaikkoja rakennetaan markkinaehtoisesti sen mukaan, kuinka moni
601 asunnonostaja paikasta haluaa maksaa.
- 602 – Parkkipaikkainormista voidaan joustaa enemmän, mikäli rakennuksessa on käytössä yhteiskäyttöauto tai
603 yhteiskäyttöautoja, jotka vähentävät yksityisauton tarvetta.
- 604 – Pääkaupunkiseudulla edistetään korkeampaa rakentamista ratkaisuna alueen rajalliseen tilaan.
- 605 – Helsingin kaupunki tukee tyhjillään olevien asuntojen siirtymistä vuokratuottoon välivuokrauksella.
- 606 – Valtio tukee vuokra-asumista vähintään yhtä paljon kuin omistusasumista, esimerkiksi tukipolitiikalla.
- 607 – Myös erityisryhmien, kuten opiskelija-asuntotarjoajien, on oltava oikeutettuja kestävän ARA-
608 rakentamisen, kuten kustannustehokkaiden vähähiilisten ja energiatehokkaiden ratkaisujen, tukiin.
- 609 – Pääkaupunkiseudun erityisen haastavan tilanteen vuoksi valtio tukee yleishyödyllistä vuokra-
610 asuntorakentamista pääkaupunkiseudulla erityistoimenpiteillä, kuten investointiavustuksilla,
611 korkotukilainoilla ja edullisilla lainaehdoilla.

612

613 Koteja opiskelijoille

- 614 – Helsinki rakentaa vähintään 500 opiskelija-asuntoa vuosittain. Espoo ja Vantaa asettavat
615 tuotantotavoitteet opiskelija-asunnoille. Pitkällä aikavälillä jokainen halukas löytää itselleen opiskelija-
616 asunnon korkeintaan puolen vuoden odotusajalla.
- 617 – Opiskelija-asuntojen rakentamiseen luovutettavat tontit sijaitsevat lähellä alueen korkeakouluja tai
618 hyvien julkisten kulkuyhteyksien päässä. Kampusten läheistä opiskelija-asuntorakentamista lisätään
619 huomattavasti. Myös Helsingin kantakaupungin alueelle rakennetaan opiskelija-asuntoja. Opiskelija-
620 asumiselle luovutetaan tontteja enintään ARA:n hyväksymällä hinnalla.

- 621 – Opiskelija-asunnot ovat vuokratasoltaan markkinahintaa huomattavasti edullisempia.
- 622 – Pääkaupunkiseudun kaupungit vuokraavat tontteja opiskelija-asuntoja tarjoaville tahoille edullisemmin
- 623 ja kaupunkien yhtiöt myyvät näille tahoille edullisemmin vettä ja lämpöä.
- 624 – Opiskelija-asuntojen kohdalla voidaan joustaa esteettisistä julkisivumääräyksistä ja
- 625 liiketilavelvoitteesta.
- 626 – Opiskelijoiden liikkuvuutta Viikin kampukselle helpotetaan esimerkiksi joukkoliikennettä
- 627 sujuvoittamalla ja parkkipaikkojen määrää muuttamalla opiskelijoiden tarpeisin nähden.
- 628 – Vähintään 5 % uusista opiskelija-asunnoista jokaisessa rakentamiskohteessa rakennetaan
- 629 esteettömiksi. Lisäksi yhteiset tilat ja niiden vessat ovat esteettömiä.
- 630 – Jo rakentamisvaiheessa otetaan huomioon opiskelijoiden erilaiset tarpeet ja toiveet. Erilaiset
- 631 asuntotyypit ja joustavat pohjaratkaisut mahdollistavat asuntojen monipuolisen käytön esimerkiksi
- 632 kaveri- tai perheasuntoina. Muokattavissa olevat asunnot lisäävät fyysisistä esteettömyyttä.
- 633 – Suomen kansallisen opiskelija-asuntopoliitikan pääpaino on pääkaupunkiseudun asuntotilanteen
- 634 parantamisessa.
- 635 – Opiskelija-asuntojen osalta 40-vuotisen korkotukilainan omavastuukorko mukailee yleistä
- 636 taloustilannetta koron pysyessä matalampana kuin yleinen markkinakorko.
- 637 – Opiskelijoiden tietoisuutta lisätään muiden tarjoajien tarjoamista opiskelija-asunnoista, kuten
- 638 opiskelijajärjestöjen ja osakuntien opiskelija-asunnoista.
- 639 – Monipuolisen opiskelija-asumisen säilyttämiseksi myös muiden opiskelija-asuntoja tarjoavien tahojen
- 640 kuin Hoasin toimintaedellytykset pääkaupunkiseudulla säilytetään.
- 641

642 **Yhdenvertainen ja yhteisöllinen asuminen**

- 643 – ARA-tuen jatkuvuus opiskelija-asumiseen on taattava.
- 644 – Pääkaupunkiseudun ARA-tuetussa erityisryhmien asuntorakentamisessa huomioidaan väestörakenteen
- 645 muutos ja erilaisten erityisryhmäasujien asunnontarve pitkällä aikavälillä.
- 646 – Opiskelija-asuntoja kaavoitetaan pääasiallisesti joukkoliikennevyöhykkeille.
- 647 – Kaavoituksessa edellytetään vapaarahoitteisten ja korkotuettujen asuntojen rakentamista samoille
- 648 kohdealueille.
- 649 – Kaupunkisuunnittelussa erilaisia asuntotyyppejä sekoitetaan keskenään samalla alueella. Tämä
- 650 vähentää alueiden eriytymistä ja ehkäisee sosiaalisten ongelmien syntymistä.
- 651 – Asuntojen rakentajat ottavat huomioon asuntojen ekologisuuden, ekologisen kestävyys, energiatehokkuuden,
- 652 terveellisuuden, esteettömyyden sekä viihtyisyyden jo rakentamisvaiheessa ja tilojen suunnittelussa.
- 653
- 654 – Uusia yhteisöllisen asumisen muotoja kehitetään. Yhteisöllistä asumista edistetään ensisijaisesti
- 655 asuntojen ulkopuolisia yhteiskäyttötiloja kehittämällä.
- 656 – Asuntojen yhteisöllisyyttä kehitetään aktiivisilla toimilla esimerkiksi yhteisömanagereiden avulla.
- 657 – Pääkaupunkiseudun kaupungeilla on riittävät hätämajoitustilat kaupunkilaisten tilapäisen
- 658 asunnottomuuden ehkäisemiseksi.
- 659 – Pääkaupunkiseudulla lisätään asunnottomien yömajojen määrää.
- 660 – Vuokrasopimusperustainen asuminen kaikille asunnottomuuden uhkaa kokeville ja asunto ensin -
- 661 mallin kehittäminen ovat ensisijaisia toimia asunnottomuuden ehkäisyssä.

662 **HOAS**

- 663 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö (Hoas) on merkittävin opiskelija-asuntoja tarjoava taho
- 664 pääkaupunkiseudulla. HYY on Hoasin suurin perustajataho ja merkittävä taustavaikuttaja.

665 Hoas tarjoaa kohtuuhintaista, mukavaa, laadukasta ja helppoa opiskelija-asumista. Tämän lisäksi Hoas
666 huomioi opiskelijoiden moninaisuuden kaikessa toiminnassaan.

667 **Laadukasta ja vastuullista opiskelija-asumista**

- 668 – Asuntokantaa päivitettäessä huomioidaan suosituimmat asumismuodot ja niitä priorisoidaan sekä
669 uudis- että korjausrakentamisessa.
- 670 – Uusien kohteiden rakentamisen lisäksi Hoas jatkaa vanhojen kiinteistöjen kartoittamista ja muuta
671 täydennysrakentamista. Tarpeen tullen kannattamattomista ja matalan käyttöasteen kohteista
672 luovutaan. Kohteista luopumiselle tulee kuitenkin olla selkeät perusteet ja luopumisen on tuettava
673 uudisrakentamista. Hoasin asuntojen kokonaismäärä ei vähene kohteista luopumisen vuoksi.
- 674 – Hoas rakentaa mahdollisimman korkeasti.
- 675 – Hoas reagoi asuntojen terveellisyyttä ja viihtyisyyttä koskevaan palautteeseen. Palautetta kerätään
676 asukailta aktiivisesti. Asukaspalautteen keräämistä kehitetään. Palautteen perusteella laaditaan
677 toimintasuunnitelma.
- 678 – Hoas sallii asukkaiden tekemät pienimuotoiset viihtyvyyttä parantavat muutokset vuokra-asunnoissa.
- 679 – Hoas tukee pyöräilyä ja jalankulkua tarjoamalla esimerkiksi riittävästi lukittuja pyörävarastoja ja
680 runkolukittavia pyörätelineitä.
- 681 – Hoas tuo aktiivisesti esiin kimppa-asumisen, yhteisasumisen ja kämppiksen löytämisen
682 mahdollisuuksia viestinnässään.
- 683 – Hoas käyttää ympäristöystävällistä sähköä.
- 684 – Hoas panostaa kestävään kierrätykseen ja tekee tästä asukkaille helppoa.

685 **Helposti opiskelija-asuntoon**

- 686 – Yhdessä asuvilla on mahdollisuus erillisiin vuokrasopimuksiin.
- 687 – Hoas ottaa huomioon kansainvälisten opiskelijoiden määrän asuntotarjonnassaan sekä huomioi
688 kansainvälisten opiskelijoiden asumisen erityispiirteet.
- 689 – Kalustettujen asuntojen tarjonnan suunnittelussa huomioidaan erityisesti vaihto-opiskelijoiden määrä.

690 **Asukasdemokratia**

- 691 – Asumisen yhteistyöelimen toiminnasta tulee viestiä laajemmin kaikille Hoasin asukkaille.
- 692 – Hoas tukee asukasdemokratian toteutumista muun muassa koulutuksilla ja selkeillä ohjeistuksilla.
- 693 – Hoas tukee asukastoimintaa rahallisten avustusten lisäksi muun muassa koulutuksilla ja selkeällä
694 viestinnällä.
- 695 – Myös kansainvälisillä opiskelijoilla on mahdollisuus toimia asukastoimikunnissa. Heitä myös
696 kannustetaan aktiivisesti osallistumaan toimintaan.
- 697 – Asukkaat voivat vaikuttaa asuinympäristöönsä. Yhteistilojen olemassaolo on asukastoiminnan
698 keskeinen edellytys.

699 **Yhdenvertainen Hoas**

- 700 – Hoas huomioi nykyistä joustavammin myös opiskelijoiden moninaiset ihmissuhteet ja
701 sukupuolivähemmistöjen tarpeet jaetuissa asunnoissa.
- 702 – Hoas tarjoaa tietoa omissa säännöissään ja nettisivuillaan siitä, miten sukupuolivähemmistöjä voidaan
703 tukea.
- 704 – Hoas huomioi opiskelijoiden moninaisuuden viestinnässään.
- 705 – Hoas kehittää asukasoppaitaan ja huomioi paremmin asumistottumusten moninaisuuden.
- 706 – Lähtökohtaisesti huoneita jaetuissa asunnoissa ei jaeta asukkaiden sukupuolen mukaan. Halutessaan
707 hakija voi kuitenkin valita, jos ei halua asua eri sukupuolta olevan kanssa.

- 708 – Hoas ei peri vakuuksia maksuhäiriömerkinnän omaavilta tai vaihto-opiskelijoilta. Hoas ei myöskään
709 vaadi maksuhäiriömerkinnän saaneilta ennakkovuokraa.
- 710 – Kansainvälisiä opiskelijoita ei kohdella epätasa-arvoisesti asunnonhaussa. Pääkaupunkiseudun
711 korkeakoulut kantavat vastuunsa kansainvälisten opiskelijoiden asumisasioista sekä vaihto-
712 opiskelijoiden asuntojen tyhjäkäytöstä.
- 713 – Yliopisto viestii asumispalveluista kansainvälisille opiskelijoille kattavasti, selkeästi ja luotettavasti.
714 Asunnon löytäminen ja vuokrasopimuksen solmiminen on mahdollisimman helppoa.

715 **LIKKUMINEN**

- 716 Pääkaupunkiseudun liikenne- ja joukkoliikennettä kehitetään erityisesti pyöräilyä, kävelyä ja joukkoliikennettä.
717 Pääkaupunkiseudun joukkoliikenne muodostaa verkostokaupungin, jossa poikittaisliikennettä on kehitetty
718 merkittävästi. Julkinen liikenne on myös kohtuuhintaista ja esteetöntä. Pitkällä aikavälillä julkinen liikenne
719 on maksutonta. Kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantaminen lisää pääkaupunkiseudun elävyyttä ja
720 ihmisten hyvinvointia.

721 **Sujuva ja kohtuuhintainen joukkoliikenne**

- 722 – Maankäyttöä ja joukkoliikennettä pääkaupunkiseudulla suunnitellaan yli kuntarajojen
723 raideliikenteeseen painottuen.
- 724 – Liikennesuunnittelussa keskitytään yhä enemmän korkeakoulukampusten välisiin
725 joukkoliikennedyhteyksiin, raideliikenteeseen ja poikittaisliikenteeseen. Kaikki opiskelijat, mukaan
726 lukien jatko-opiskelijat, 30 vuotta täyttäneet opiskelijat ja vaihto-opiskelijat ovat oikeutettuja
727 alennukseen.
- 728 – Pitkällä aikavälillä opiskelija-alennusta saa myös kertalipusta sekä kaupunkipyörästä.
- 729 – Pääkaupungissa otetaan käyttöön tieliikenteen hinnoittelu. Tämän lisäksi Helsingin kantakaupungissa
730 otetaan käyttöön ruuhkamaksut. Näistä kertyneet tulot ohjataan joukkoliikenteen, pyöräilyn,
731 liityntäpysäköinnin ja kävelyn kehittämiseen.
- 732 – Parkkipaikoita saatavat pysäköintimaksut kattavat täysin niistä aiheutuvat kulut. Kaupunki ei subventoi
733 yksityisiä parkkipaikkoja.
- 734 – Julkista liikennettä kehitetään yhä ympärivuorokautisempaan suuntaan. Metron käyttöaikoja
735 pidennetään.
- 736 – Pääkaupunkiseudun joukkoliikennettä kehitetään kulkemaan pelkästään vähäpäästöisillä
737 energiaratkaisuilla mahdollisimman nopealla aikataululla.
- 738 – HSL tarjoaa ilmaisen joukkoliikenteen liikuntarajoitteisille matkustajille. Esteettömyys huomioidaan
739 keskeisenä osana joukkoliikenteen kehittämistä.
- 740 – HSL panostaa joukkoliikenteeseen liikuntarajoitteisille matkustajille. Esteettömyyteen panostetaan
741 erityisesti bussiliikenteessä.
- 742 – Joukkoliikennepysäkeiltä ja asemilta on esteetön kulku liikennevälineeseen vuoteen 2027 mennessä.
- 743 – Korkeat julkiset liikennevälineet madalletaan ja korvataan esteettömillä kulkuvälineillä.
- 744 – Kaikissa liikennevälineissä viestitään moniaistisesti sekä kuulutuksilla että teksteillä.
- 745 – Joukkoliikenteen kuukausilippu on opiskelijalle mahdollinen fyysisenä korttina, matkapuhelimessa tai
746 esimerkiksi maksukortilla. Joukkoliikennevälineissä lisätään latauspistokkeita.
- 747 – Joukkoliikenteessä voi maksaa lähimaksulla esimerkiksi mobiililaitteella tai maksukortilla.

748 **Kaupunki koetaan pyörällä ja kävelen**

- 749 – Keskustakampanuksesta tehdään autoton kampanuksen viihtyisyyden lisäämiseksi ja kävelemisen
750 sujuvoittamiseksi. Helsingin kävelykeskustaa laajennetaan kunnianhimoisesti.

- 751 – Pääkaupunkiseudun kaupungit kiinnittävät suunnitteluratkaisuissaan huomiota kaikkien
- 752 korkeakoulukampuksien käveltävyyteen ja pyöräilyn edellytyksiin.
- 753 – Pääkaupunkiseudulle rakennetaan ympärivuotinen, yhtenäinen, turvallinen ja kattava
- 754 pyöräliikenneverkosto sekä lisää pyöräteitä ja -kaistoja. Kevyen liikenteen väylät valaistaan pimeällä.
- 755 – Pyöräpysäköinti on vaivatonta ja turvallista. Pyörää voidaan kuljettaa kaikissa joukkoliikennevälineissä
- 756 ilmaiseksi kellon ympäri. Pyöräpysäköinnille osoitetaan ja rakennetaan lisää turvallista tilaa erityisesti
- 757 julkisen liikenteen solmukohdissa.
- 758 – HSL:n kaupunkipyöräjärjestelmää laajennetaan kattamaan yhtenäisesti koko pääkaupunkiseutu, ja
- 759 pyöräilykautta pidennetään mahdollisuuksien mukaan.
- 760 – Kaupunkipyöräasemia sijoitetaan lisää opiskelijoille olennaisiin paikkoihin, kuten kampusten,
- 761 opiskelija-asuntojen, liikuntapalvelujen ja YTHS:n välittömään läheisyyteen.

762 **PALVELUT**

763 Toimivat ja monipuoliset palvelut ovat välttämätön osa hyvää kaupunkia. Julkisten palveluiden
 764 lähtökohtana on käyttäjälähtöisyys, saavutettavuus ja sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisyyn
 765 panostaminen. Pääkaupunkiseudun kaupungit tunnustavat opiskelijoiden aseman aktiivisina kulttuurin
 766 tuottajina ja kulttuurin kuluttajien erityisryhmänä.

767 **Toimivat palvelut, toimintakykyinen opiskelija**

- 768 – Esteettömyys huomioidaan kaikissa kaupungin palveluissa, kaupunkitilaa suunniteltaessa sekä
- 769 kaupallisessa kaupunkitilassa.
- 770 – Opasteiden määrää lisätään, varsinkin erityistarpeet huomioon ottaen.
- 771 – Perheellisten opiskelijoiden asemaa parannetaan ottamalla käyttöön pääkaupunkiseudulla osa-aikainen
- 772 päivähoido, joka mahdollistaa opiskelun ja luennoilla käymisen poistamatta oikeutta kotihoidontukeen.
- 773 – Kaikissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa on subjektiivinen ja maksuton päivähoido-oikeus.
- 774 – Pääkaupunkiseudun kaupungit keskittyvät erityisesti ennaltaehkäisevän ja etsivän sosiaalityön riittäviin
- 775 resursseihin sekä toiminnan kehittämiseen uusin avauksin.
- 776 – Nuorten sosiaalipalvelut tulee turvata leikkauspaineista huolimatta.
- 777 – Pääkaupunkiseudun kaupungit edistävät kestävästä kierrättämisestä, ruokahävikin vähentämisestä ja
- 778 kasviperäistä ruuantuotantoa niin omassa, kaupunkilaisten kuin yritystenkin toiminnassa.
- 779 – Helsingin kaupunki tarjoaa maahan saapuville opiskelijoille ja työntekijöille yhden luukun
- 780 neuvontapiste, josta on saatavilla kaikki tarpeelliset palvelut.
- 781 – Nimettömästä työ- ja harjoittelupaikkojen hausta tehdään pääkaupunkiseudun kaupunkien
- 782 rekrytoinneissa johdonmukainen käytäntö tasa-arvoisen kohtelun varmistamiseksi.
- 783 – Pääkaupunkiseudun kaupunkien kielikurssien laatua parannetaan ja määrää kasvatetaan. Sisältöä
- 784 syvennetään palvelemaan aitoa kielen oppimista ja kartuttamaan työelämässä oleellista sanastoa.
- 785 – Kaavoitusratkaisut mahdollistavat laajat lähipalvelut, kuten kivijalkaliikkeen, jotka luovat elävää
- 786 kaupunkia.
- 787 – Kaupunki toteuttaa huumeiden käyttöhuoneiden kokeilun ja mahdollistaa kokeilun vaikuttamalla
- 788 lainsäädäntöön. Pitkällä aikavälillä Helsingin kaupunki ottaa huumeiden käyttöhuoneet käyttöön.

789 **Kaupunkikulttuuri kuuluu kaikille**

- 790 – Pääkaupunkiseudun katukuvassa näkyy enemmän taidetta. Esimerkiksi asukkaiden omaehtoisin
- 791 kaupunkitaideprojekteihin suhtaudutaan lähtökohtaisesti myönteisesti.
- 792 – Pääkaupunkiseudun kaupungit tarjoavat vähintään 50 % opiskelija-alennuksen omista museoistaan ja
- 793 muusta kulttuuritoiminnasta. Lisäksi kaupungin ulkopuoliset kulttuuritoimijat huomioivat
- 794 opiskelijoiden taloudellisen aseman hinnoittelussa.

- 795 – Pääkaupunkiseudun kaupunkien tilojen vuokrasta saa opiskelija-alennuksen.
- 796 – Elävästä kaupungista kuuluu ääntä. Esimerkiksi musiikkitapahtumien meluaikoja on voitava pidentää
- 797 kaupungin lupamenettelyn kautta.
- 798 – Kaupungissa on ei-kaupallista julkista tilaa, joka mahdollistaa kaupunkilaisten vapaan oleskelun sisä- ja
- 799 ulkotiloissa.
- 800 – Lähikirjastojen ja kaupunkiverstaiden toimintamahdollisuudet turvataan riittävällä resursoinnilla.
- 801 – Helsinki kehittää puistoalueita lisäämällä esimerkiksi ulkoliikuntapaikkoja, piknik-pöytiä ja
- 802 kierrätyspisteitä.
- 803 – Kaupunkitilaa suunniteltaessa otetaan huomioon modernit vaatimukset, kuten pistorasioiden
- 804 rakentaminen.

805 OSALLISUUS JA DEMOKRATIA

- 806 Pääkaupunkiseudun kaupungit toimivat esimerkkinä avoimesta ja osallistavasta päätöksenteosta.
- 807 Kaupungeissa lisätään tasa-arvoista kuntalaisdemokratiaa, jolloin vaikuttaminen toimii vahvemmin
- 808 osallistavien valmistelukuulemisten, kuntalaisaloitteiden ja nettipohjaisten kyselyjen kautta. Opiskelijoiden
- 809 edustajia kuullaan säännöllisesti ja ajoissa opiskelijoita koskevassa päätöksenteossa. Olemassa olevista
- 810 vaikuttamisen keinoista viestitään aktiivisesti kaupunkilaisille.
- 811 – Pääkaupunkiseudun kaupungit aloittavat osallistavan budjetoinnin tai laajentavat olemassa olevia
 - 812 osallistavan budjetoinnin käytäntöjä.
 - 813 – Kunnat ovat aktiivisia kuntalaisten sähköisissä vaikutuskanavissa ja hyödyntävät niitä valmistelussaan
 - 814 ja päätöksenteossaan.
 - 815 – Kampusalueet ovat keskeinen osa opiskelijan kaupunkia. Kampusalueilla ja niiden läheisyydessä
 - 816 toteutettavissa kaupunkiympäristön muutoksissa kuullaan erikseen opiskelijoiden mielipide.
 - 817 – Äänestysikäraja lasketaan 16 vuoteen.
 - 818 – Yliopiston kampuksilla on mahdollisuus äänestää kuntavaaleissa, aluevaaleissa sekä kansallisissa
 - 819 vaaleissa. Näiden lisäksi voi äänestää myös muissa vaaleissa.

820 KESTÄVÄ KAUPUNKI

- 821 Ilmastokriisi, luontokato ja muut ympäristöongelmat ovat suurin uhka planeetallemme.
- 822 Pääkaupunkiseudun kaupunkien tulee toimia ympäristön kannalta vastuullisesti ja kestävästi.
- 823 Pääkaupunkiseudun kaupunkien on luovuttava polttoon perustuvista energialähteistä ja panostettava
- 824 ylikulutuksen vähentämiseksi kiertotalouden tehokkaampaan käyttöönottoon. Ympäristökysymykset on
- 825 otettava laajasti huomioon päätöksenteossa.
- 826 – Pääkaupunkiseutu on hiilineutraali viimeistään vuoteen 2030 mennessä ja hiilinegatiivinen vuoteen
 - 827 2035 mennessä.
 - 828 – Kaupunki huomioi hiililaskelmissaan myös kulutukseen perustuvat päästöt.
 - 829 – Pääkaupunkiseudun kaupunkien on huomioitava luontopohjaiset ratkaisut osana kaavoitusta ja
 - 830 kaupunkikehittämistä.
 - 831 – Pääkaupunkiseudun kaupungit tunnistavat globaalin vastuunsa eivätkä tee hankintoja alueilta, joissa ne
 - 832 tuottavat sosiaalisesti tai ekologisesti kestävämpiä seurauksia.
 - 833 – Edellytykset tutkimukselle ja opetukselle kampusalueiden välittömässä läheisyydessä on taattava.
 - 834 – Helsingin kaupungin on suojeltava keskeiset luontokohteensa. Luonnonsuojelualueiden määrää
 - 835 kasvatetaan.

- 836 – Pääkaupunkiseudun paikkakunnat tiedostavat globaalin vastuunsa, eivätkä tee hankintoja tai ylläpidä
- 837 suhteita sellaisten alueiden kanssa, joilla sosiaalisesti, kulttuurisesti tai ekologisesti kestävämpiä
- 838 seurauksia toteutetaan. Nämä seuraukset sisältävät ainakin ihmisoikeusrikkomukset, pakkotyön,
- 839 laittomat miehitykset sekä ihmisten ja muunlaisten eläinten asuinympäristöjen tuhoamisen.
- 840 – Kaupunkiluonto on tärkeää asukkaiden hyvinvoinnin ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Sen
- 841 säilymistä edistetään ja kunnossapidosta pidetään huolta.
- 842 – Pääkaupunkiseudun uudisrakentamisessa ja peruskorjauksissa noudatetaan tiukkaa
- 843 energiatehokkuusluokitusta. Uusien asuntojen ekologiseen kestävyyskiinnitykseen kiinnitetään huomiota niiden
- 844 koko elinkaarten ajan.
- 845 – Rakennusten uusiokäytön on oltava ensisijainen vaihtoehto ja purkamisen vasta toissijainen.
- 846 – Myös tiiviiden rakennusalueiden ympäristössä on viheralueita ja tilaa muulle luonnolle, esimerkiksi
- 847 niityille ja muille luonnon monimuotoisuutta edistävälle paikoille.
- 848 – Pääkaupunkiseudun kaupunkien virkistys- ja viheralueille rakentaminen on viimeinen keino
- 849 asuntotuotannon lisäämiseen. Myös tiiviiden rakennusalueiden ympäristössä on viheralueita ja tilaa
- 850 muulle luonnolle.
- 851 – Pääkaupunkiseudun kaupungit edistävät entisestään ilmastoystävällistä kasvipohjaista kunnan
- 852 palveluiden piirissä tapahtuvaa ruokailua priorisoiden kotimaisia vaihtoehtoja.
- 853 – Helsingin kaupungin tarjoamat palvelut ovat saavutettavissa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- 854 – Rakentamisen tulee perustua ja edistää luontopohjaisia ratkaisuja. Jo rakentamisvaiheessa uusien
- 855 asuntojen katoille kannustetaan sijoittamaan esimerkiksi aurinkopaneeleja tai viherkattoja. Lisäksi
- 856 rakentamisessa tulee lisätä hiilivarastoja kasvattavia materiaaleja.
- 857 – Kaupunki tukee puurakentamista esimerkiksi kaavoituspolitiikassa. Kaavoitusratkaisut suunnitellaan
- 858 luontoarvoja uhkaamatta.
- 859 – Pääkaupunkiseudun energiantuotantoa kehitetään hajautetun mallin suuntaan. Aurinko-, maalämpö- ja
- 860 tuulivoiman pientuotantoa helpotetaan sääntelyä purkamalla. Myös ydinvoiman hyödyntäminen
- 861 esimerkiksi pienreaktorien kautta on osa tulevaisuuden hiilineutraalia pääkaupunkiseutua.
- 862 – Maalämpökaivojen potentiaalia hyödynnetään hiilineutraalissa lämmöntuotannossa.
- 863 – Pääkaupunkiseudulla lisätään sähköautojen latauspisteiden määrää ja tuetaan sähköautojen
- 864 latausinfrastruktuuria aktiivisesti.

865 **TERVEYS JA HYVINVOINTI**

866 YTHS on opiskelijan terveyden merkittävin edistäjä ja ylläpitäjä. YTHS:n rooliin kuuluu erottamattomana
 867 osana sen tekemä ennaltaehkäisevä työ, joka rinnastaa sen osaltaan työterveyshuoltoon. AMK-laajennus on
 868 asettanut säätiön toiminnalle haasteita asiakasmäärän kasvaessa, ja opiskelijaterveydenhuollon saatavuus
 869 ja pitkän tähtäimen kestävyys vaativat lisäresursseja rahoitukseen. Kannamme erityisesti huolta
 870 opiskelijoiden mielenterveydestä ja mielenterveyspalveluiden resursoinnista. Osallistumme
 871 yhteiskunnalliseen keskusteluun mielenterveysongelmien stigmatisoinnin vähentämiseksi.

872 Fyysinen ja psyykinen terveys ja hyvinvointi edistävät opiskelua. Terveys- ja hyvinvointipalvelujen on
 873 tärkeää olla saatavilla kaikille opiskelijoille yhtä lailla, minkä vuoksi monikielinen palvelutarjonta on
 874 äärimmäisen tärkeää. Opiskelijan arkea lähimmät palvelut, kuten YTHS, Unisport ja mielenterveyden
 875 palvelut, tulee olla aidosti saatavilla myös ruotsiksi ja englanniksi.

876 **YTHS:N ONNISTUNUT LAAJENTUMINEN**

877 YTHS:n laajennuttua asiakasmäärät ovat kasvaneet merkittävästi. YTHS:n palvelutason pikainen
 878 palauttaminen entiselle tasolle sekä pitkällä tähtäimellä resurssien saattaminen riittävälle tasolle on

879 erityisen tärkeää. Uudistukselle annetut liian pienet resurssit näkyvät palvelujen kuormittumisena, pitkinä
880 odotusaikoina ja opiskelijoiden ohjaamisena julkisiin palveluihin. YTHS vastaa opiskelijan
881 perusterveydenhuollosta sisältäen myös mielenterveyden- ja suunterveyden palveluita. YTHS:n tarjoamien
882 palveluiden käytön tulee olla turvallista koko opiskelijayhteisölle. Tämä edellyttää puuttumista muun
883 muassa rasismiin, ableismiin, lihavuusfobiaan, transfobiaan ja misogyniaan kaikissa YTHS:n toiminnoissa ja
884 rakenteissa, joiden kautta nostaa näitä ongelmia esille niiden ilmetessä.

- 885 – Erikoissairaanhoidossa palautetaan gynekologin ja ihotautilääkärin palvelut sekä lisätään psykiatrien
886 palveluita.
- 887 – YTHS:n tuottamissa palveluissa keskitytään ennen kaikkea ennaltaehkäisyyn ja tiedon lisäämiseen.
- 888 – YTHS tarkistaa vastaanottoaikojaan vastaamaan laajemman asiakaskunnan tarpeita.
- 889 – YTHS:n palvelut ottavat huomioon opiskelijoiden moninaisuuden. Tätä tuetaan henkilökunnan
890 kouluttamisella esimerkiksi kohtaamaan vähemmistöjä ja näiden kohtaamia haasteita.
- 891 – Ylioppilaskunnat osallistuvat jatkossakin YTHS:n päätöksentekoon. Laajentumisen yhteydessä
892 huolehditaan tiedonkulun ja vaikuttamismahdollisuuksien ennallaan säilyminen.
- 893 – Kelan uusi rooli opiskeluterveydenhuollon palveluiden järjestäjänä edellyttää Kelalta selkeää ja
894 monikielistä viestintää erityisesti maksukäytännöistä.
- 895 – YTHS:n resursseja lisätään ensisijaisesti lisäämällä valtion osuutta, ei korottamalla opiskelijan
896 maksutaakkaa.
- 897 – YTHS:n potilas saa arkipäivisin aukioloaikoina yhteyden omaan toimipisteeseensä samana päivänä
898 ensimmäisen yhteydenoton jälkeen.
- 899 – YTHS:n palvelut laajennetaan koskemaan kaikkia Suomessa asuvia tai vakituisesti oleskelevia
900 korkeakouluopiskelijoita ja vaihto-opiskelijoita samalla säilyttäen palvelun laatu ja saatavuus pitkällä
901 aikavälillä.
- 902 – Kela lähettää laskun opiskelijoille YTHS-maksusta.

903 **YTHS JA OPISKELUKYKYÄ TUKEVAT PALVELUT**

904 YTHS:n ennaltaehkäisevä työ vaatii toimiakseen toimivaa kampusyhteistyötä ja yhteistyötä korkeakoulujen
905 sekä korkeakoulujen ja ylioppilaskunnan välillä. YTHS tarjoaa palveluitaan lähellä opiskelijaa ja kattavasti
906 verkossa. Opiskelija voi käyttää itselleen tarkoituksenmukaisinta YTHS-toimipistettä. Mahdollisimman
907 helposti saavutettavat ja helposti lähestyttävät palvelut auttavat opiskelijoiden terveysongelmien
908 ehkäisyssä. Soteuudistuksen myötä myös YTHS:n palvelut ja Helsingin tai hyvinvointialueen järjestämät
909 sosiaalityön- ja terveysterveystoimet sovitetaan yhteen. Näin kukaan opiskelija ei jää väliinpuotoajaksi
910 sosiaalipalveluiden puutteesta.

- 911 – YTHS ohjaa resurssejaan ennaltaehkäisevän työn toteuttamiseen, jonka tarkoituksena on edistää
912 opiskelijoiden terveyttä ja ehkäistä ylikuormitusta.
- 913 – Sähköisiä palveluita edelleen kehitetään esimerkiksi etävastaanottojen, virtuaalisten ryhmien ja
914 älykkäiden oirearvioiden osalta.
- 915 – SelfChat on auki mahdollisimman laajasti.
- 916 – YTHS luo selkeän toimintamallin lakisääteisille opiskeluympäristön tarkastuksille, joissa HYY on
917 kiinteästi mukana.
- 918 – Kansainväliset opiskelijat ja erityisesti vaihto-opiskelijat saavat riittävästi tietoa terveydenhuollon
919 järjestämisestä kunnallisessa terveydenhuollossa.

920 **HYVINVOINTI YLIOPISTOYHTEISÖSSÄ**

921 Opiskelijoiden opiskelukyky on koko yliopistoyhteisön yhteinen tavoite. Henkilökunnalla on aikaa ja intoa
922 kiinnittää huomiota opiskelijoiden jaksamiseen. Opiskelijoiden eri palveluntarjoajat ja yhteisöt nivotaan
923 yhteen helpottamaan ohjaamaan apua tarvitseva opiskelija oikean avun piiriin matalalla kynnyksellä.
924 Yliopiston tilat ja opetustilaisuudet mahdollistavat opiskelijoiden terveyden edistämisen ja ylläpidon.
925 Lisäksi olemme yliopiston kanssa tiiviissä yhteistyössä kaikissa yliopistoyhteisön hyvinvointia käsittelevissä
926 hankkeissa. Ableismia, rasismia, transfobiaa sekä muita syrjinnän muotoja torjutaan yliopiston kaikilla
927 tasoilla. Kaikenlaisten toimintarajoitteisten henkilöiden saavuttamattomuus poistuu opetuksen ja
928 yliopiston toiminnan rakenteista.

- 929 – YTHS:n on tarjottava opiskelijoille opintojen kannalta pakolliset näyttteenotot ja rokotukset. YTHS
930 osaltaan tukee ja mahdollistaa opiskelijoiden ulkomaanvaihtoon lähtemisen tarjoamalla pakolliset
931 terveystarkastukset ja rokotteet.
- 932 – Yliopiston läsnäolovaatimukset teoriakursseilla joustavat opiskelijan fyysisen ja psyykkisen terveyden
933 mukaan. Esimerkiksi opetusta voi seurata halutessaan myös verkossa, jos vointi tai jaksaminen eivät
934 salli läsnäoloa kampuksella.
- 935 – Psykoterapiakoulutus on maksutonta.
- 936 – Lyhyen aikavälin tavoitteena parannetaan Kelan kuntoutuspsykoterapian saatavuutta korvaamalla
937 terapeutin etsinnästä syntyvät kulut sekä itse terapian omavastuuosuudet kaupunkilaisille, joilla ei
938 muuten ole varaa saada tarvitsemaansa hoitoa.
- 939 – Kaikilla kampuksilla on hiljainen huone.
- 940 – Yliopistolla vähennetään istumista esimerkiksi lisäämällä sähköpöytien määrää ja mahdollistamalla
941 luentojen seuraaminen seisten.
- 942 – Kiusaamista, häirintää ja epäasiallista käytöstä ehkäistään ja siihen puututaan tehokkaasti
943 yliopistoyhteisössä. Yliopisto antaa koulutusta kuinka kyseisissä tilanteissa tulee toimia. Yliopistolla on
944 selkeät ja saavutettavat ohjeet miten toimia joutuessaan kiusaamisen tai häirinnän uhriksi tai
945 halutessaan puuttua tilanteeseen.
- 946 – Yliopisto lisää opintopsykologiresurssia vastaamaan palvelun kysyntää.
- 947 – Yliopisto tukee opiskelijoiden ergonomiaa ja liikkumista toteuttamalla Liikkuva korkeakoulu -ohjelman
948 mukaisia toimenpiteitä.
- 949 – Ohjauskulmalle varataan riittävät resurssit ja toimintaa laajennetaan jokaiselle kampukselle.
- 950 – Kansainvälisille opiskelijoille luodaan oma palvelu, joka on keskittynyt antamaan tietoa ja ohjaamaan
951 erityisesti opiskelijoita, joiden äidinkieli ei ole suomi ja opiskelijoita, jotka eivät ole Suomen kansalaisia.
- 952 – Yliopisto kouluttaa henkilökuntaansa kohtamaan opiskelijoita, joilla on haasteita esimerkiksi
953 oppimisen, uupumuksen, mielenterveyden tai päihteiden kanssa.
- 954 – Opintojen ja järjestötoiminnan kuormittavuutta tulee vähentää ja siten pienentää opiskelijoiden
955 ylirasittumista.
- 956 – Opiskelijakulttuuria ei rakenneta alkoholikeskeisesti. Alkoholittomat tapahtumat ja alkoholittomat
957 vaihtoehdot ovat luonnollinen osa opiskelijatoimintaa.
- 958 – Lisäksi henkilökuntaa koulutetaan neuroepätyypillisten ja vammaisten opiskelijoiden tukemiseen.

959 **OPISKELIJAN HYVINVOINTIA RAKENTAMASSA**

960 Opiskelijoiden hyvinvoinnin rakentaminen alkaa toimivista ennaltaehkäisevistä terveystalviteista.
961 Helsingin kaupunki ja muut hyvinvointialueet kantavat vastuunsa asukkaidensa terveyden edistämisestä.
962 On myös tärkeää tiivistää yhteistyötä pääkaupunkiseudun kaupunkien ja UniSportin kanssa opiskelijoiden
963 liikkumisen ja hyvinvoinnin lisäämiseksi.

- 964 – Pitkäaikaiseen terapiaan pääsee aikaisempaa nopeammin ja yksinkertaisemmin. Tämä toteutetaan
- 965 esimerkiksi kehittämällä kattava rekisteri sopivan terapeutin löytämiseksi ja sujuvoittamalla terapian
- 966 hakuprosessia.
- 967 – Matalan kynnyksen palveluita on saatavilla kaikille opiskelijoille iästä riippumatta.
- 968 – Kaikille pääkaupunkiseudun alle 29-vuotiaille ja vähävaraisille tarjotaan maksuton ehkäisy ja
- 969 maksuttomat kuukautistutuotteet. Pitkän aikavälin tavoitteena on näiden tarjoaminen kaikille
- 970 pääkaupunkiseudun asukkaille. Kuukautistutuotteiden arvonlisävero lasketaan vastaamaan muita
- 971 terveystuotteita.
- 972 – Vähemmistöille on tarjolla mielenterveyspalveluita, joissa on perehdytty heidän kohtaamiin ongelmiin,
- 973 muun muassa rasismiin, ableismiin ja transfobiaan.
- 974 – Avun hakemista mielenterveyden ongelmiin helpotetaan tarjoamalla tietoa kolmikielisesti apua
- 975 tarjoavista tahoista sekä monia eri yhteydenottokeinoja.
- 976 – Terapiatakuu toteutetaan ja sen toteuttamiseen varataan riittävästi resursseja.
- 977 – Mielenterveyden haasteista kärsivän oikeutta saada riittävä hoito vahvistetaan kasvattamalla
- 978 henkilöstö- ja hoitoresursseja sekä perusterveydenhuollossa että erikoisterveydenhuollossa.
- 979 – Nuorten psykologipalveluiden saatavuutta kasvatetaan lisäämällä psykologien määrää jokaisella
- 980 koulutusasteella.
- 981 – Mielenterveystaitoja opetetaan nuorille. Opiskelu- ja oppilaitosterveydenhuoltoon luodaan sitovat
- 982 henkilöstömitoitukset mielen hyvinvoinnin kannalta.
- 983 – Kela-korvattava psykoterapia on alle 29-vuotiaille, opiskelijoille ja vähävaraisille täysin maksutonta.
- 984 Omavastuuosuuksista luovutaan kokonaan. Kela-korvattavaa psykoterapiaa on mahdollista saada
- 985 tarpeen mukaan pidempään kuin 3 vuotta. Työkykyisyyden puute ei saa olla este Kelakorvattavaan
- 986 psykoterapiaan pääsemiselle.
- 987 – Matalan kynnyksen urheilumahdollisuudet varmistetaan. Pääkaupunkiseudulta löytyy riittävä määrä
- 988 maksuttomia liikuntapalveluita. Kaupunkien tarjoamista maksullisista liikuntapalveluista saa 50 %
- 989 opiskelija-alennuksen.
- 990 – Opiskelija pystyy pitämään huolta terveydestään tulotasostaan riippumatta.
- 991 – Liikuntapalveluita on saatavilla kaikilla yliopiston kampuksilla ja toimipisteillä.
- 992 – Unisport tarjoaa palveluitaan kaikilla kampuksilla.
- 993 – Unisportin palvelut ovat monipuolisia ja kohtuuhintaisia.
- 994 – Kansainvälisten opiskelijoiden, joilla on erityistarpeita, ovat oikeutettuja samoihin tukipalveluihin kuin
- 995 suomalaiset opiskelijat. Palvelut ovat saatavilla myös EU- ja ETA-alueen ulkopuolisille opiskelijoille.

996 Päihdepolitiikka

- 997 – Huumeiden käytön rangaistavuus poistetaan ja huumausaineriippuvaisille tarjotaan lääketieteellistä ja
- 998 psykososiaalista ja muuta tarvittavaa hoitoa sekä tukea.
- 999 – Päihdepolitiikka perustuu tutkittuun tietoon ja sen painopiste siirretään haittojen minimointiin ja
- 1000 ennaltaehkäisyyn.
- 1001 – Huumeiden käyttöhuoneiden ottamista käyttöön edistetään niille soveltuvilla alueilla.

1002 TOIMEENTULO

- 1003 Rakennamme yhteiskuntaa, joka antaa opiskelijoilla rohkeutta luoda omaa tulevaisuuttaan, löytää oma
- 1004 suuntansa, yrittää ja joskus epäonnistua. Haastavat elämäntilanteet ja taloudellinen epävarmuus eivät sulje
- 1005 ovia. Edistämämme politiikka huomioi nykyistä paremmin sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden.
- 1006 Suomi on jatkossa entistä reilumpi hyvinvointivaltio kaikille ihmisille. Hyvinvointivaltio ylläpidetään
- 1007 pohjoismaisella tasolla. Pitkällä tähtäimellä koko Suomi siirtyy yleiseen ja yhtäläiseen perustuloon.

1008 **OPIKELIJAN TOIMEENTULO**

1009 Nykyistä paremmin toimeentulevat opiskelijat ovat koko yhteiskunnan etu. Riittävä ja ennustettavissa oleva
1010 toimeentulo parantaa hyvinvointia ja lisää opiskelukykyä. Opintotuki on selkeästi osa sosiaaliturvaa ja
1011 varmistaa opiskelijan toimeentulon opintojen aikana.

1012 Opiskelijan toimeentulo koostuu monista osista, joista tärkeimmät ovat opintoetudet ja työnteko.
1013 Opintotuki on opintorahapainotteinen, eikä opiskelija joudu ottamaan lainaa turvatakseen
1014 perustoimeentulonsa.

- 1015 – Opintotuki ja yleinen asumistuki riittävät täysipäiväiseen opiskeluun.
- 1016 – Opintotuki on opintorahapainotteinen. Opintoraha on sidottuna indeksiin.
- 1017 – Opintotuki uudistetaan osaksi muita sosiaaliturvaetuuksia vastaamaan muiden sosiaaliturvaetuuksien
1018 tasoa. Lainanottovelvoite poistuu kokonaan.
- 1019 – Opintotukikuukausien määrää lisätään 55 kuukauteen. Vastaavasti tukikuukausien määrää lisätään
1020 aloilla, joilla opiskeluaika poikkeaa viidestä vuodesta.
- 1021 – Opintotuen tulorajoja nostetaan maltillisesti ja huolehditaan, etteivät mahdolliset tulorajojen
1022 korotukset ole pois opintorahan tasosta.
- 1023 – Opintotuen kaksiportaisuudesta luovutaan.
- 1024 – Yleinen asumistuki muutetaan henkilökohtaiseksi tueksi.
- 1025 – Vaatimusta suorittaa 20 opintopistettä vuodessa opintorahan saamiseksi poistetaan.
- 1026 – Opintotuki siirretään Opetusministeriöstä Sosiaali- ja terveysministeriöön.

1027 **TOIMEENTULO ERILAISISSA ELÄMÄNTILANTEISSA**

1028 Opiskelijat ovat monimuotoinen ihmisryhmä. Yhteiskunnan tukiverkot mahdollistavat opiskelijan
1029 toimeentulon erilaisissa elämäntilanteissa ja joustavan siirtymisen niiden välillä. Tällä hetkellä useat
1030 opiskelijat joutuvat kattamaan elämisen kuluja käymällä töissä tai perustamalla omia yrityksiä.

- 1031 – Opintorahassa on huoltajakorotus.
- 1032 – Perhevapaat uudistetaan ottaen huomioon perheiden moninaisuus ja tasa-arvon toteutuminen.
- 1033 – Sairauspäivärahan vähimmäismäärää kasvatetaan. Kela laajentaa sairauspäivärahan sairauksien
1034 myöntämisen kriteerejä.
- 1035 – Opintoja joustavoitetaan mahdollistamaan opiskelijan toimeentulon eri elämäntilanteissa ja
1036 helpottamaan perheen perustamista, opiskelijajärittäjyyttä sekä työssäkäyntiä opintojen aikana.
- 1037 – Täysi-ikäisen opiskelijan opintorahan taso tulee olla sama huolimatta siitä, että opiskelija asuu
1038 vanhemmillaan.
- 1039 – Sairauspäivärahaa saavien opiskelijoiden opintopistemäärää ei rajata.

1040 **KOHTI PERUSTULO**

1041 Yhdenvertaiset koulutusmahdollisuudet ovat riippuvaisia mahdollisuuksista toimeentuloon opiskelujen
1042 aikana. Sosiaaliturvajärjestelmää uudistetaan laajasti, jotta se vastaa yhteiskunnan muuttuneeseen
1043 toimintaympäristöön.

1044 Perustulo on yksi keskeisimmistä sosiaaliturvan uudistuksista. -Sillä luodaan varmuutta ja jatkuvuutta
1045 yksilön toimeentuloon epätyypillisten työsuhteiden yleistyessä.

1046 Kannamme myös huolta sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta ja hyvinvointivaltion
1047 tulevaisuudesta. Hyvää tulevaisuuspolitiikkaa ei voida toteuttaa, jos lainsäädäntövaiheessa ei tehdä laaja-
1048 alaista sukupolvi vaikutusten arviointia. Tähän kuuluvat niin koulutukseen ja nuoriin panostaminen,
1049 ympäristön kantokyvyn huomioiminen, eriarvoistumiskehityksen katkaiseminen kuin opiskelijoiden
1050 toimijuuden tukeminen yhteiskunnassa.

- 1051 – Jokaiselle suomalaiselle sosiaaliturvan piirissä olevalle täysi-ikäiselle henkilölle maksetaan
1052 kuukausittain vastikkeeton perustulo. Perustulon perusosa takaa riittävän perusturvan, minkä lisäksi
1053 voidaan myöntää tarveharkintaisia lisäosia esimerkiksi asumisen, sairastumisen tai huoltajuuden
1054 kustannuksiin.
- 1055 – Sosiaalietuuksien tulee olla yksilökohtaisia.
- 1056 – Opintolainaa, nostettua tai nostamatonta, ei lasketa tuloksi toimeentulotukea haettaessa.
1057 Opintorahan määrää kasvatetaan ennen perustuloon siirtymistä.
- 1058 – Opiskelijaravintoloiden aterioiden enimmäishinnan nosto on sidottava samanaikaiseen ateriatuen
1059 nostoon.
- 1060 – Opiskelijat ovat mukana sosiaaliturvajärjestelmän kokonaisuudistuksessa ja kehittämässä perustuloa.

1061 **YHDENVERTAISUUS**

1062 Kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta
1063 alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan, vakaumuksestaan, mielipiteistään,
1064 vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä
1065 syystä. HYY tekee aktiivisesti töitä ollakseen aidosti antirasistinen, intersektionaalisen feministinen sekä
1066 moninaisuuden ja saavutettavuuden kaikessa toiminnassaan huomioiva organisaatio. Tätä työtä tehdään
1067 yhteistyössä eri toimijoiden ja asiantuntijatahojen kanssa. HYY tunnistaa syrjinnän eri muotoja ja puuttuu
1068 siihen kaikessa toiminnassaan. Antirasismi on aktiivista toimintaa, joka pyrkii löytämään keinoja rasismien
1069 tunnistamiseen, vastustamiseen ja ennaltaehkäisyyn. Intersektionaalisessa feminismissä tunnistetaan
1070 sukupuolittuneiden vaikutusten lisäksi muut risteävät syrjintää aiheuttavat tekijät.

1071 **YHDENVERTAISEMPI YHTEISKUNTA**

1072 Yhdenvertaisuus on keskeinen perusoikeus, eivätkä kaikkien oikeudet vielä toteudu yhteiskunnassa.
1073 Oletuksia ja stereotyyppioita tunnistetaan, sekä omaan toimintaan suhtaudutaan kriittisesti. HYY kannustaa
1074 jokaista tarkastelemaan ennakkoluulojaan ja asenteitaan. Eriarvoistavat rakenteet on purettava ja kaikkien
1075 yhdenvertainen kohtelu taattava. Huolehdimme yhdenvertaisuuden toteutumisesta omassa
1076 toiminnassamme ja otamme kantaa yhteiskunnallisiin ongelmakohtiin. Kielellistä yhdenvertaisuutta
1077 parannetaan varmistamalla tulkkauksen riittävät resurssit kaupungin palveluissa ja muilla yhteiskunnan
1078 tasoilla. Yhdenvertaisuuslakia muutetaan tunnistamaan korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten menettely
1079 syrjinnäksi mikäli oppilaitos ei ryhdy asianmukaisesti toimenpiteisiin saatuaan tiedon opiskelijan kokemasta
1080 häirinnästä.

1081 **Sukupuoli ja seksuaalinen suuntautuminen**

- 1082 – Suomeen säädetään uusi itsemääräämisoikeuteen perustuva translaki.
1083 Lisääntymiskyvyttömyysvaatimuksesta luovutaan. Sukupuolen juridinen vahvistaminen perustuu
1084 henkilön omaan ilmoitukseen 15 vuotta täyttäneille. Pitkän aikavälin tavoitteena juridisesta
1085 sukupuolimerkinnästä luovutaan täysin. Sukupuolenkorjausprosessia kevennetään ja sujuvoitetaan.

- 1086 – Oletuksien tekemistä sukupuoleen, seksuaalisuuteen tai parisuhdestatukseen tai muihin
1087 henkilökohtaisiin piirteisiin luovutaan ja niihin liittyviä stereotyyppioita puretaan.

1088 **Antirasismi**

1089 Rasismin monitasoisen ilmiön olemassaolo tunnustetaan yhteiskunnan eri tasoilla. Rasismi voi olla
1090 interpersoonallista, rakenteellista tai sisäistettyä. Interpersoonallinen rasismi tarkoittaa ihmisten tai
1091 ryhmien välistä rotuun tai etnisyyteen liittyvää syrjintää. Rakenteellisella rasismilla viitataan instituutioissa
1092 piileviin käytäntöihin ja sääntöihin, jotka tuottavat lähes huomaamatta rodullistavaa ja etnistä
1093 eriarvoisuutta. Vähemmistöihin kuuluvat henkilöt saattavat kokea sisäistettyjä rasistisia ajatuksia, mitä
1094 kutsutaan sisäistetyksi rasismiksi.

1095 Oppilaitoksilla, erityisesti yliopistolla, täytyy olla kykyjä tunnistaa, ennaltaehkäistä ja puuttua rasismin eri
1096 muotoihin. Interpersonaalisen ja rakenteellisen rasismin vaikutuksia yliopistoyhteisöön arvioidaan
1097 jatkuvasti.

1098 Antirasistisia toimenpiteitä:

- 1099 – Rasismiin puututaan ylioppilaskunnassa ja yliopistolla kaikissa sen ilmenemismuodoissa. Kaikilla
1100 yhteiskunnan eri tasoilla lisätään tietoisuutta antirasistista käytänteistä koulutusten avulla ja
1101 edistetään näiden käytänteiden käyttöönottoa. Yliopisto laatii antirasistisen ohjelman yhteistyössä
1102 sidosryhmien kanssa sekä kouluttaa henkilökuntaa antirasistista käytänteistä.
- 1103 – Opiskelijoilla on yliopistolla kanavat ja yhteyshenkilö, joilta saa asiantuntevaa apua rasismia
1104 kohdatessaan.
- 1105 – Professorille, lehtoreille, tuntiopettajille, muulle henkilökunnalle sekä opiskelijoille tarjotaan työkaluja
1106 käsitellä rasistisia tilanteita.
- 1107 – Kirjataan selkeät ohjeet opetus- ja muun henkilökunnan sekä opiskelijoiden rasistiseen käytökseen
1108 puuttumiseen.
- 1109 – Anonymirekrytointi otetaan käyttöön yliopistolla. Rekrytoinnissa huomioidaan eritaustaisia hakijoita.
- 1110 – Pitkällä aikavälillä yliopistolla pyritään edistämään tietoon perustuvaa yhdenvertaisuutta eri etnisten
1111 ryhmien välillä.
- 1112 – Pitkällä aikavälillä Helsingin yliopisto palkkaa psykologeja, jotka ovat kulttuurisensitiivisiä ja
1113 koulutettuja rasismin vaikutuksista terveyteen.
- 1114 – Pitkällä aikavälillä Helsingin yliopisto palkkaa opiskelijapalveluihin antirasistisen asiantuntijan.
- 1115 – Suomi ratifioi Itsenäisten maiden alkuperäis- ja heimokansoja koskevan yleissopimuksen (ILO169).

1116 **Saavutettavuus ja esteettömyys**

1117 Ympäristöt, tuotteet ja palvelut on rakennettu saavutettaviksi ja esteettömiksi. Erilaiset tarpeet
1118 huomioidaan yliopiston tilojen, muun julkisen tilan ja kaupunkiympäristön suunnittelussa. Jo olemassa
1119 olevat tilat muutetaan esteettömiksi. Ne ovat saavutettavia erilaisille ihmisille, kuten vammaisille,
1120 neuroepätyypillisille sekä henkilöille, joilla on jokin rajoittava sairaus.

1121 Yhteiskunnan eri tasoilla- erityisesti yliopistolla - tunnustetaan ableismin haitalliset vaikutukset yksilöiden
1122 osallisuuteen, hyvinvointiin ja jaksamiseen. Ableismilla tarkoitetaan vammaisiin kohdistuvaa syrjintää ja
1123 oletuksia heidän kyvyistään vamman perusteella. Vammaiset, neuroepätyypilliset, pitkäaikaissairaat ja
1124 mielenterveyshäiriöstä kärsivät opiskelijat ovat osa yliopistoyhteisöä. Enemmän tukea tarvitseville
1125 opiskelijoille on oltava erityisjärjestelyjä saatavilla helposti.

- 1126 – Yhteiskunta edistää esteettömyyskartoitusten tekemistä.
- 1127 – Yliopistolle ja julkisiin tiloihin otetaan käyttöön saavutettavuusmerkinnät.
- 1128 – Opetuksen järjestäjän tehtävänä on varmistaa kurssin opettajien pystyvän huomioimaan opiskelijoiden
- 1129 esiin tuomat yksilölliset tarpeet ja järjestämään tarvittavat tukitoimet.
- 1130 – Parannetaan apuvälineiden saatavuutta opiskelijoille ja henkilökunnalle. Lisäksi yliopistolla on
- 1131 henkilökuntaa, jonka työnkuvaan kuuluu apuvälineiden käyttäminen ja viestintä erityisen tuen
- 1132 järjestelyistä.
- 1133 – Yliopisto tarjoaa aktiivisesti erityistä tukea ja tekee sen saatavuuden helpoksi vähentämällä aktiivisesti
- 1134 esteellisyyttä.
- 1135 – Pitkällä aikavälillä Helsingin yliopisto palkkaa opiskelijapalveluihin kokoaikaisia
- 1136 esteettömyysyhdyshenkilöitä.
- 1137 – Pitkällä aikavälillä Helsingin yliopisto palkkaa psykologeja, jotka ovat koulutettuja ableismin
- 1138 vaikutuksista terveyteen.
- 1139 – Yhdenvertaisuuslakia muutetaan tunnistamaan korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten menettely
- 1140 syrjinnäksi, mikäli oppilaitos ei ryhdy asianmukaisiin toimenpiteisiin saatuaan tiedon opiskelijan
- 1141 kokemasta häirinnästä.

1142 **Taloudellinen yhdenvertaisuus**

- 1143 – Opiskelijan korkeampi sosiaaliturva mahdollistaa eri elämän tilanteissa olevien opiskelijoiden
- 1144 opiskelun.
- 1145 – Opiskelu on mahdollista myös osatyökykyisenä.
- 1146 – Opiskelijoiden erilainen sosioekonominen tausta huomioidaan yliopiston opetuksessa.
- 1147 – Opetuksessa ei saa pitää oletuksena, että opiskelijalla on akateeminen perhetausta.
- 1148 – Puretaan eriarvoistavia mekanismeja, joiden kautta koulutus- ja tulotasot periytyvät rakenteellisesti.
- 1149 – Korkeakouluun hakeutuminen on mahdollista kaikille riippumatta henkilön sosioekonomisesta
- 1150 taustasta.

1151 **Itsemääräämisoikeus ja turvallisuus**

- 1152 – Vastustamme väkivaltaa sen kaikissa muodoissa, kuten aseellista, rakenteellista, sosiaalista,
- 1153 taloudellista, kielellistä, seksuaalista, henkistä ja fyysistä väkivaltaa. Tunnistamme julkisen vallan
- 1154 oikeuden välttämättömään väkivallankäyttöön.
- 1155 – Kaikilla on ruumiillinen itsemääräämisoikeus.
- 1156 – Ennen 12. raskausviikkoa suoritettavan raskaudenkeskeytyksen syyksi riittää raskaana olevan henkilön
- 1157 oma valinta.
- 1158 – Sterilisaatio on vapaasti saatavissa oleva toimenpide yli 25-vuotiaille.
- 1159 – Kaikentyypinen lasten sukuelinten silpominen ja leikkaus kosmeettisista syistä lopetetaan.
- 1160 – Nykyinen asevelvollisuusmalli korvataan sukupuolineutraaleilla kutsunnoilla, joiden perusteella
- 1161 Puolustusvoimat valikoi asepalveluksen suorittajat sukupuoleen katsomatta oman tarpeensa mukaan.
- 1162 Nykymuotoinen siviilipalvelus lakkautetaan ja korvataan erityisesti kriisiajan tehtäviin tähtäävällä
- 1163 aseettomalla kansalaispalvelusmallilla. Lyhyellä aikavälillä totaalikieltäytyjiä ei tule rangaista
- 1164 vankeustuomiolla. Siviilipalvelusta ei voi käyttää rangaistuksena olemalla asepalvelusta tosiasiallisesti
- 1165 pidempi.
- 1166 – Raskauslainsäädäntö perustuu suostumuksen puutteeseen.

1167 **KESTÄVÄ KEHITYS**

- 1168 Ympäristö ja kehitysyhteistyö ovat osa laajempaa kestävän kehityksen teemaa. Kestävä kehitys tarkoittaa
- 1169 sosiaalista, taloudellista ja ekologista sekä kulttuurista kestävyyttä. Olemme sitoutuneet YK:n Agenda 2030

1170 kestävän kehityksen tavoitteisiin. Toimintamme tai poliittiset linjaukset eivät saa olla ristiriidassa näiden
1171 tavoitteiden kanssa. Kestävän kehityksen periaatteet huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.

1172 Ihmisen toiminnan aiheuttamat seuraukset ilmastolle ja luonnolle eli ilmasto- ja ympäristökriisit sekä
1173 luonnon monimuotoisuuden hupeneminen ovat aikamme suurimpia sukupolvipoliittisia kysymyksiä.
1174 Ilmasto- ja ympäristökriisin tuoma kärsimys, epävarmuus ja kustannukset kasautuvat suhteettomasti
1175 nuorille, tuleville sukupolville sekä erityisesti globaalissa mittakaavassa heikommassa asemassa oleville
1176 ihmisille ja eliölajeille. Suomen on oltava edelläkävijä taistelussa ilmastonmuutosta vastaan, tehtävä
1177 vaikuttavaa ja kunnianhimoista ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaa ja kuunneltava riippumattomia tutkijoita
1178 sekä asiantuntijoita päätöksenteossaan. Ympäristökysymykset kohdataan kokonaisvaltaisesti tunnistamalla
1179 ja purkamalla niiden taustalla olevia kestävämpiä ajattelu- ja toimintatapoja yhteiskunnassa.

1180 **YMPÄRISTÖKRIISI**

1181 Edistämme aktiivisesti ympäristövastuullisuutta ja näytämme esimerkkiä myös yliopistolla ja kaupungilla.
1182 Otamme kantaa ympäristökysymyksiin laajemmin yhteiskunnassa. Ympäristökysymysten osana
1183 huomioidaan myös lisääntynyt tutkittu tieto kysymyksistä koskien eläimiä ja niiden kohtelua. Eläinten
1184 oikeuksien huomiointi ja eläinten kunnioittava kohtelu ovat osa kestävän kehityksen toimintaa.

1185 Ilmastonmuutos, saastuttaminen, ekosysteemien hävittäminen, sukupuutot sekä nykyiset kulutusmallit
1186 ovat yhdessä nykypäivän suurimpia globaaleja ongelmia, jotka muodostavat sivuvaikutuksineen
1187 ympäristökriisin ja asettavat ihmiskunnan tulevaisuudelle vakavia haasteita. Sen vuoksi on myös meidän
1188 velvollisuutemme merkittävänä opiskelijapoliittisena toimijana nojata toiminnassamme tutkittuun tietoon
1189 ja vaikuttaa elinkelpoisen maapallon säilyttämiseen tuleville opiskelijasukupolville.

1190 Kasvatamme opiskelijoita ympäristövastuulliseen elämäntapaan esimerkiksi tarjoamalla vaikutus- ja
1191 osallistumismahdollisuuksia ympäristöön liittyvissä asioissa muun muassa ympäristövaliokunnassa.

1192 **Yhteiskunta**

- 1193 – Suomen luontokato pysäytetään. Koskemattomia ja uhanalaisia ekosysteemejä, kuten ikimetsiä,
1194 suojellaan ja ennallistetaan. Maan- ja vesienkäytön suunnittelu veloitetaan kompensoimaan
1195 elonkirjolle aiheutuvat haitat.
- 1196 – Yhteiskunta mahdollistaa kestävän ruokajärjestelmän, joka ohjaa pääasiassa vegaanisen ruuan
1197 syömiseen ja ruokahävikin pienentämiseen ruoan toimitusketjuissa sekä kulutuksessa.
- 1198 – Kestävä kehitys ja vastuullisuus näkyvät vahvasti yliopistojen kansallisessa rahoitusmallissa,
1199 arvioinnissa ja auditoinnissa.
- 1200 – Suomeen säädetään yritys vastuulaki.
- 1201 – Kaikki yhteiskunnallinen päätöksenteko perustuu ympäristön asettamiin kehyksiin.
- 1202 – Kaupungit ja valtio sähköistää omissa työpaikoissaan työsuhdeautoilun, ja työsuhdepyöräilyä tuetaan.
- 1203 – Ilmastonmuutoksen ja muiden ympäristökriisien vuoksi poistuvissa ammateissa huomioidaan
1204 sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Yhteiskunta järjestää muun muassa täydennyskoulutusta työnsä
1205 menettäville.
- 1206 – Suurten kestävyshaasteiden ratkaisemiseen suuntautuvaa tutkimusta edistetään.

1207 **Energia- ja päästöpölytiikka**

- 1208 – Suomi on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja tavoittelee siirtymistä hiilinegatiivisuuteen.
- 1209 Hiilinieluja ja -varastoja tulee kasvattaa.
- 1210 – Päästökompensaatiot ovat viimeinen vaihtoehto hiilineutraaliuden saavuttamiseksi. Kompensaatiot
- 1211 perustuvat tieteelliseen tietoon ja tutkimukseen.
- 1212 – Yhteiskunta siirtyy täysin kestävästi ja vastuullisesti tuotettuihin fossiilittomiin tai uusiutuviin
- 1213 energianlähteisiin. Näistä tehdään kuluttajille, kotitalouksille ja yrityksille taloudellisesti kannattavin
- 1214 vaihtoehto. Myös näihin kohdistuvaa teknologioiden kehitystä ja investointeja tuetaan.
- 1215 – Pitkällä aikavälillä siirrytään täysin uusiutuviin energianlähteisiin. Kestävästi ja vastuullisesti tuotettu
- 1216 ydinvoima on osa siirtymää kohti nykyistä kestävämpää energiantuotantoa.
- 1217 – Turpeen, öljyn, kivihiihen ja muiden fossiilisten energialähteiden käyttö energiantuotannossa
- 1218 kielletään.
- 1219 – Euroopan unionin yhteisen päästökauppajärjestelmän valuviat korjataan. Päästökauppa ulottaa
- 1220 mahdollisimman monelle alalle, kuten lentoliikenteeseen. Päästöoikeuksien kokonaismäärää
- 1221 vähennetään säännöllisesti.
- 1222 – Hiilineutraaliuutta edistetään kansallisen liikenteen osalta. Joukkoliikenne on saavutettavaa ympäri
- 1223 Suomen opiskelijakaupunkien ja opiskelijoiden erityistarpeet huomioiden. Rataverkkoa kehitetään ja
- 1224 fossiilittomalla tai muulla puhtaalla energialla kulkeminen on maan sisäisen liikkuvuuden ensisijainen
- 1225 muoto.

1226 **TALOUDELLISESTI KESTÄVÄ KEHITYS**

1227 Taloudellinen kestävyys tarkoittaa tasapainoista taloudellista kasvua maapallon kantokyvyn rajoissa.

1228 Taloudellisella kestävyydellä turvataan tulevien sukupolvien hyvinvointi. Suomen, korkeakoulujen, HYYn
 1229 sekä opiskelijoiden toiminnan vapaus nojaa taloudelliseen riippumattomuuteen. Yhteiskunnan osana
 1230 meidän on järjestettävä taloudenpito kestävästi, jotta tulevillakin sukupolvilla on vapaus päättää omasta
 1231 toiminnastaan.

- 1232 – Sitoudumme kestäväan taloudenpitoon ja taloudelliseen tasapainoon. Tuleville opiskelijasukupolville
- 1233 jää vastaavat tai paremmat mahdollisuudet kehittää toimintaa.
- 1234 – Ympäristölle haitallisista yritystuista luovutaan. Yritystukien edellytyksenä on kestävämmän
- 1235 tulevaisuuden ja vastuullisuuden edistäminen.
- 1236 – Kulutustuotteisiin tulee pakollinen merkintä tuotteen ilmasto- ja ympäristövaikutuksista kestävämmän
- 1237 kuluttamisen helpottamiseksi.
- 1238 – Kulutustuotteita verotetaan siten, että ilmastoystävällisemmän ja kestävämmän valinnan tekeminen on
- 1239 kuluttajalle taloudellisesti kannattavaa. Tuotteiden valmistuksen, huolto- ja korjauspalveluiden
- 1240 sääntely ja verotus tukee tuotteiden käyttöön pidentämistä ja elinkaaripäästöjen vähentämistä.
- 1241 – Ympäristöä saastuttavia yrityksiä ja tuotteita verotetaan muita korkeammin.
- 1242 – Yliopistot noudattavat hiilineutraalin kiertotalouden periaatteita omassa toiminnassaan ja tekevät
- 1243 konkreettisia toimia luonnon monimuotoisuuden vaalimiseksi.
- 1244 – Yhteiskunnan vero- ja tukijärjestelmät muutetaan pikaisesti ohjaamaan vahvasti päästöjen
- 1245 vähentämiseen ja ympäristöstä huolehtimiseen.
- 1246 – Kaupungit ja valtio siirtyvät kohti kiertotaloutta ja toteuttaa sen periaatteita.

1247 **KEHITYSYHTEISTYÖ**

1248 Tekemässämme kehitysyhteistyöllä vaikutetaan heikommassa asemassa olevien ihmisryhmien tilanteeseen.
 1249 Perusasteen koulutus, ihmisoikeudet ja naisten ja lasten aseman parantaminen, sekä kestävä
 1250 ympäristöratkaisut ovat tässä keskiössä. HYYn kehitysyhteistyövaliokunta vastaa

1251 kehitysyhteistyöhankkeidemme suunnittelusta ja toteuttamisesta yhdessä hallituksen kehitysyhteistyöstä
1252 vastaavan jäsenen, taluspäällikön ja pääsihteerin kanssa. Lähtökohtaisesti teemme kehitysyhteistyötä
1253 arvoihimme sitoutuvan kumppanin kanssa tai Ulkoministeriön hanketuella.

1254

- 1255 – Kehitysyhteistyötä tehdään paikallislähtöisesti tähdäten omaehtoiseen elämänlaadun parantamiseen.
- 1256 – Kehitysyhteistyötä tehdään kohdeyhteisön ehdoilla ja sen kanssa hyvässä yhteistyössä.
- 1257 – Suomi käyttää YK:n suositusten mukaisesti vähintään 0,7 % bruttokansantuotteestaan
1258 kehitysyhteistyöhön.
- 1259 – Arvioimme kehitysyhteistyöhankkeidemme tehokkuutta ja tuloksellisuutta projektien
1260 suunnitteluvaiheessa sekä niiden päätyttyä. Kehitysyhteistyön perustuu tutkittuun tietoon.
- 1261 – Jäsenistömme osallistuu laajasti kehitysyhteistyöhankkeisiin. Viestimme tekemästämme
1262 kehitysyhteistyöstä omissa kanavissamme.